

IX. TEJÁGAZATI KONFERENCIA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács 2019. november 14-én Gárdonyban tartotta IX. Tejágazati Konferenciáját, amelynek moderátora **Harcz Zoltán** ügyvezető igazgató volt.

A konferenciát **Dr. Bognár Lajos**, az Agrárminisztérium helyettes államtitkára, országos főállatorvos nyitotta meg, aki a tejágazat aktuális élelmiszerlánc-biztonsági kérdéseiről, állategészségügyi aktualitásokról (így például a bőrcsomósodás, a kéknyelv, a gümőkór), a tejágazat általános helyzetéről, a Magyar Élelmiszerkönyv változásairól (Trappista sajt, laktózmentes tejtermék), a GMO mentes tejtermelésről, a kiváló minőségű élelmiszer (KMÉ) kezdeményezésről, mikotoxinokról, az antimikrobiális rezisztenciával kapcsolatos intézkedési tervről és a NÉBIH és a tejágazat gyakorlati együttműködéséről beszélt nyitó előadásában.

A helyettes államtitkár kiemelte, nem igaz, hogy az összes hazai búza és árpa fuzárium toxinnal fertőzött, de a 2019-es év hektikus időjárása miatt egyes területeken erősebben szennyezett tételek is előfordulhatnak.

Elsősorban a DON toxin szennyezettségéről vannak adatok, amelyek általában csekély, de esetenként extrém magas értékeket mutatnak. Elmondta, hogy emiatt nem szabad bizalmatlanságot kelteni a tejet és tejtermékeket fogyasztók körében. A tejelő szarvasmarha esetében nem számítanak jelentős problémára, mivel egyrészt a szarvasmarha kevésbé érzékeny a DON-ra, másrészt pedig ezen állatok adagjába a kalászos gabonák jellemzően kisebb mennyiségben kerülnek be. A DON-szennyezés a tejben Magyarországon várhatóan nem jelenik meg, így élelmiszerbiztonsági gonddal nem is kell számolni.

Dr. Bognár Lajos kitért a szarvasmarha állományban alkalmazott antibiotikumokra is, elmondta, előbb-utóbb piaci érték lehet abból, hogy egy-egy állományt kezeltek-e ilyen szerrel vagy nem. Magyarországon ma nem a szarvasmarhák a legnagyobb „antibiotikum-fogyasztók”, ám az állományokban így is indokolt lenne a csökkentése. Nem korrekt állítás, hogy nem lehet csökkenteni az antibiotikum mennyiségét, fontos tudni azt, hogy ha javul a tehén állomány általános állategészségügyi állapota, akkor az antibiotikum-mennyiség is csökken.

(folytatódik)

(Folytatás az első oldalról)

Jean-Baptiste Boucher úr, aki a Copa-Cogeca **kommunikációs igazgatója**, előadásában a tej- és tejtermékekkel kapcsolatos **fogyasztói előítéletekről** beszélt, arról, hogy milyen kihívásokkal kell a fogyasztókért folytatott harcban a tejágazat szereplőinek szembe néznie, melyek a fő fogyasztói aggodalmak és milyen közös európai válasz-kommunikációval lehet megoldani a kialakult helyzetet. Elhangzott, hogy az európai lakosság 2%-a csak tejtermék alternatívákat fogyaszt, ugyanakkor 23%-a soha nem próbálta még az alternatív növényi termékeket. Franciaországban ez az arány 5%, illetve 28%. A növényi alapú tejutánzatok piaci aránya jelenleg 4% az EU-ban. A szója népszerűsége csökken, a többi termék emelkedik. A EU fejenként megivott tej mennyisége tovább fog csökkenni, 2030-ig, egészen 49 kg/fő szintre, azonban a sajt, a joghurt, a tejszín és tej tartalmú desszertek népszerűsége, fogyasztásának emelkedése ellensúlyozza ezt a negatív tendenciát. A friss tejtermék fogyasztás a 2018. évi 77 kg/fő értékről csak 74 kg-os szintre esik vissza.

A **kommunikációs igazgató** hozzátette, az állati eredetű termékek fogyasztása leginkább állatjóléti és környezetvédelmi okokra visszavezethető etikai meggyőződés miatt csökken. Egy, a 4 legnagyobb EU tagállamot érintő felmérés alapján a lakosság 6%-a vegán (elutasítanak minden állati eredetű ételt) vagy vegetáriánus (nem fogyasztanak húst, viszont nem mellőzik a tejtermékeket, tojást), miközben a flexitariánusok (elsősorban növényi alapú, alkalmanként azonban a minőségi húsfogyasztás is megengedett) aránya magasabb, mint 20%. A vegán trendet követők - akikkel kommunikálniuk kellene a fenti termelőknek - jellemzően 35 év alatti, városban élők. Egy termelő megfontoltan és megalapozottan, gyakran hosszan kommunikál, a vegán trend ezzel szemben gyors rövid üzenetekre kíváncsi csakis.

Az előadás foglalkozott a kommunikációs stratégiákkal, a taktikával, a közösségi média szerepével és számos jól működő európai példa is bemutatásra került.

Dr. Horváth Anikó Katalin osztályvezető asszony (Agrárminisztérium) a 'Közös Agrárpolitika következő ciklusa, különös tekintettel a tejágazat kilátásaira' címmel adott elő. A 2019. évi termeléshez kötött támogatások kapcsán elmondta, hogy a tejhasznú tehén támogatás esetében az igényelt egyedszám meghaladja 212 ezret, a fajlagos támogatás (1 EUR = 334.83 HUF) 108 584 Ft. Ezek az adatok a kérelmezett adatok alapján készült modellszámítás során becsült értékek. A MÁK ellenőrzése alapján az összegek még változhatnak. Az átmeneti nemzeti tej támogatás 5.43 Ft/kg lesz.

A Közös Agrárpolitika reformja kapcsán a tejágazat vonatkozásában **osztályvezető asszony** arról tájékoztatót, hogy az ágazat jelenlegi támogatási jogcímeinek többsége várhatóan 2020 után is fennmaradhat, illetve meghirdethető lesz. A KAP teljes költségvetése azonban várhatóan csökkenni fog, így pl. a termeléshez kötött támogatásokra fordítható összeg is. Az átmeneti nemzeti támogatások jövője egyelőre még bizonytalan, azonban ezt az elemet leszámítva a nemzeti támogatási jogcímek függetlenek a KAP reformjától. Megmaradnak a viszsza nem térítendő beruházási támogatási lehetőségek. AVP-ben a tejállatjóléti intézkedés továbbvitelére megvan a politikai szándék, nyilván döntés még nincs erről. Megmarad a válságalap (intervenció és magántárolás is ebből). Az adminisztratív terhek növekedése várhatóan nem a termelők szintjén lesz a leginkább érezhető.

A banki finanszírozás (előfinanszírozás, fedezetként történő beszámítás) szempontjából jó hír, hogy a közvetlen termelői jövedelem-támogatások szerkezete várhatóan alapvetően nem változik. A támogatási összegek alappillére 2020 után a fenntarthatósági alap jövedelem-támogatás lesz (felváltva a jelenlegi SAPS és zöldítés jogcímeit). Erre a mai rendszerhez hasonlóan épülnek majd kötelező és választható elemek: fiatal gazda-, termeléshez kötött-,

redisztributív és kistermelői támogatás (+ öko-rendszerek, mint új elem). A kifizetések szerkezete tehát nem változik jelentősen, ugyanakkor az igénybevételi és végrehajtási szabályok várhatóan bonyolultabbá válnak.

Lengyelország, talán kijelenthetjük, egyik legnagyobb versenytársa a hazai tejpiac szereplőinek. Első kézből kaphattunk információt arról, hogy mi a helyzet jelenleg a lengyel tejpiacon, mire számíthatunk esetleg a jövőben a lengyel import vonatkozásában.

Dorota Smigielska tejpiaci elemző asszony elmondta, Lengyelországban 2018-ban a tejtermelés megközelítette a 14 millió tonnát, amely 3,5 százalékos növekedés volt az egy évvel korábbihoz képest. A felvásárolt tej mennyisége 2004-től (7,7 millió t) folyamatosan emelkedik (2018: 11,5 millió tonna). Mindezt úgy, hogy csökken a tejelőszarvasmarha-állomány: míg 2006-ban 2,64 millió állatot tartottak nyilván, 2019-ben számuk 2,22 millió. A tejhozam az elmúlt 14 év alatt töretlenül emelkedik.

Az elmúlt 15 év alatt a telepenkénti átlag egyedszám 1,3-ról 8,6-ra emelkedett.

Az országban 2014-ben 181 feldolgozó működött, idén már csak 158. Lengyelország önellátottsága 120 százalékos, azaz teljes egészében ellátják tejjel, tejtermékekkel a hazai fogyasztói piacot, a megmaradó 20 százaléknyi mennyiséget főleg az EU-országokba exportálják, de visznek lengyel termékeket pl. Kínába is. A következő évek kihívásai közé sorolta a termeléssel felhagyó gazdák számának csökkentését, illetve a generációváltás elősegítését, a környezetvédelmi követelményeknek megfelelő termelést, az élénkülő hazai fogyasztás fenntartását, valamint új exportpiacok felderítését. Bemutatásra került a lengyel közösségi tejmarketing alap is.

Az ebéd előtt egy fórumbeszélgetéssel zárult a program, ahol a tejtermelők, a tejfeldolgozók és a kereskedők oldal is képviseltette magát.

A beszélgetés résztvevői, **Istvánfalvi Miklós**, a Tej Terméktanács elnöke, **Szautner Péter** társelnök úr, aki a FrieslandCampina Hungária Zrt. vezérigazgatója, és **Zséli Ilona** a Reál Hungária Élelmiszer Kft. központi beszerzője, a Terméktanács elnökségi tagja, emellett a Kereskedelmi és Marketing Bizottságunknak is tagja.

A beszélgetés negyedik résztvevője **Horváth Anikó** osztályvezető asszony volt. Az izgalmas beszélgetés érintette a növényi ital-, növényi tejtermék-alternatívák kérdéskörét, a hazai tejipar fejlesztési, felzárkóztatási igényét, az átmeneti nemzeti tejtámogatás új KAP alatti fokozatos kivezetésének lehetőségét, illetve a tejágazat szerződéses viszonyaiban és a szabályozásban szükséges változtatásokat.

A konferencia előadásai letölthetők a Terméktanács weboldaláról, az alábbi címről:

<https://tejtermek.hu/cikkek/konferencia/ix-tejagazati-konferencia>

Fotók: Vámosi-Nagy Gergely

SZAKMAKÖZI SZERVEZETI ELLENŐRZÉS

Az Agrárminisztérium 2019 novemberében ismét megtartotta éves helyszíni szemléjét a Terméktanácsnál. A szaktárca vizsgálata minden évben arra terjed ki, hogy a Terméktanács elismert szakmaközi szervezetként történő működése (reprezentativitás, tagnyilvántartás, pénzügyi nyilvántartás, stb.) megfelel-e a vonatkozó jogszabályokban előírt feltételeknek. A vizsgálatról minden esetben jegyzőkönyv készül.

Az Agrárminisztérium munkatársai a helyszíni szemle során megállapították, hogy a Terméktanács szakmaközi szervezetként történő működése teljes mértékben megfelel a jogszabályi előírásokban foglaltaknak.

TERMELŐI KÖZÖSSÉGEK NAPJA 2019.

2019. december 6-án került megrendezésre az Agrárminisztériumban a Termelői Közösségek Napja, ahol az elhangzott szakmai előadások a hagyományos termékeket előállító közösségek tevékenységének szakmai támogatását, együttműködésük és tapasztalatcseréjük elősegítését szolgálták. A konferencián előadóként felkérést kapott a Tej Terméktanács ügyvezető igazgatója, aki a Rögös túró (HKT) uniós elismeréséből adódó promóciós lehetőségekről tartott színes előadást.

Fotó: Agrárminisztérium Sajtó

A szakmai nap zárásaként került sor a „Közösségi Díj a Hagyományos Termékekért” díjak, a példaértékű közösségi tevékenységet elismerő Oklevelek, valamint a Legkedveltebb Borvidéki Település cím átadására, továbbá miniszteri emléklapot adományozott az Agrárminisztérium a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács részére a „Rögös túró” hagyományos különleges termék Európai Unió általi bejegyzéséért.

Fotó: Agrárminisztérium Sajtó

A 2019/2020. „KVÓTAÉVRE” PROGNOSTIZÁLT NYERSTEJ ALAPÁR NEGYEDÉVES KORREKCIÓJA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2019. december 10-i ülésén úgy döntött, hogy a 2019. április 1. napjától 2020. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára – 2019. október 16-i szavazásán – meghatározott 98 Ft/kg-os prognózist nem módosítja.

Az Elnökség a „kvótaév” negyedik negyedévében (2020. január-március) 109 Ft/kg átlag alapár alakulást jelez előre.

PIACI JELENTÉSTÉTELI KÖTELEZETTSÉG

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanácsnál működő piaci jelentéstételi kötelezettségről szóló piacszervezési intézkedés kiterjesztéséről szóló 8/2017. (III.2.) FM rendelet 2020. február 28-án hatályát veszti.

Az uniós eljárásrend szerint a kiterjesztett piacszervezési intézkedés hatálya határozott, három évre szól, amely hatály azonban kérelemre meghosszabbítható. A termékpálya szereplői elfogadták a Tej Terméktanácsnál működő piaci jelentéstételi kötelezettség szerinti adatgyűjtési rendszert és a jogszabályban előírt kötelezettségüknek alapvetően eleget tesznek.

A Tej Terméktanács célja a teljes termékpályát lefedő – hosszú idősoros – piaci adatok gyűjtése révén egy teljes körű, hatékony és megbízható adatbázisként funkcionáló adatgyűjtési rendszer működtetése, ezért az Elnökség felhatalmazásával kezdeményezte az Agrárminisztériumnál a vonatkozó rendelet további három évre történő meghosszabbítását. Emellett a hatékonyabb működés érdekében a társszervezetekkel (NÉBIH, NAIK AKI) konzultálva javaslatcsomagot készített a hatóság ellenőrzési és szankcionálási jogkörének erősítése, valamint a tejpiaci jelentés adatainak az EKÁER adataival történő összevetése lehetőségének a megteremtése céljából.

A hosszabbítási kérelem várhatóan pozitív elbírálása esetén a miniszteri rendelet 2020 februárjának végén kerülhet meghirdetésre.

TISZTÚJÍTÁS 2020

A Tej Terméktanács megkezdte a három évenként esedékes tisztújító küldöttválasztó taggyűlések összehívásának előkészületeit. A megválasztható termelői küldöttek számának meghatározásakor a megyék termelőinek összevont értékesítési adatai kerülnek figyelembe vételre,

amelyek alapján az Elnökség kijelöli a régiókat és meghatározza a megyénként delegálható küldöttek számát. A termelők összesen 25 fő delegálására jogosultak. A feldolgozók, valamint a kereskedők esetében az előző évi tejágazati gazdasági tevékenységből származó nettó árbevétel alapján kerül meghatározásra a delegálható küldött-jelöltek száma, akik közül a küldöttválasztó értekezleten kerülnek megválasztásra a küldöttek. A feldolgozók 25, a kereskedők 10 fő küldött delegálására jogosultak.

A tavaszi hónapokban megrendezésre kerülő küldöttválasztó taggyűlések pontos helyszíneiről és időpontjairól minden tagunkat postai úton fogunk értesíteni.

KÖZÖSSÉGI MARKETING

Televíziós kampány

Az Elnökség 28/2019. (04. 11.) sz. határozatával elfogadott közösségi marketing koncepció szerint a 2019-2020. közötti időszakban összesen négy televíziós reklámspot kerül elkészítésre és vetítésre. A reklámspotok a „környezetvédelem”, a „tej, mint superfood”, a „tej útja”, valamint a „társadalmi felelősségvállalás” témakörét dolgozzák fel.

2019. szeptember-októberben sikeresen lezajlott az első, „környezetvédelem” témakörében előkészített reklámspot vetítése az R-time csatornáin. A Kereskedelmi és Marketing Bizottság 2019. őszén tartott ülésén áttekintette a Terméktanács 2019. évi marketing tevékenységét. A Bizottság az őszi televíziós kampányt sikeresnek ítélte, és egyet értett abban, hogy a következő epizód gyártásra és vetítésre kerüljön, ezért a televíziós kampány folytatását javasolta. A Titkárság tekintettel a fentiekre előkészítette a „Tejsztorik” második epizódját, a „a tej, mint superfood” című reklámspotot, majd a Kereskedelmi és Marketing Bizottsággal történő egyeztetéseket követően a film, gyártásra és animálásra került. A szpotban megjelenő kabalafigura hangját ismét Csifó Dorina színművésznő szinkronizálta.

A Tej Terméktanács a „a tej, mint superfood” témakörében készített reklámspot mediavásárlását ismételtelen az R-time csoporttal kötötte. Az ajánlat szerint 2020. január 13 – február 29. közötti időszakra 1479 GRP került megvásárlásra a 18-59 éves felnőtt célcsoportban, 30 másodperces spothosszal. A jelenleg is futó reklámkampány az előzetes visszajelzések szerint pozitív visszajelzéseket kapott, az üzenet valamennyi célcsoport számára világos és érthető.

A reklámfilm az alábbi linken tekinthető meg:

<https://www.youtube.com/watch?v=yCz3Hm3LG7g>

Online médiakampány

A Tej Terméktanács az előző évek tapasztalata alapján, a lehető leghatékonyabb elérés céljából törekszik az integrált kampány folytatására, ezért a 2020. január 13. – február 29. között futó televíziós megjelenés online kampánnyal kerül kiegészítésre, megerősítésre. Az online kampány a televíziós megjelenéssel összhangban, valamint annak folytatásaként került kialakításra. A legtöbb site esetén TCR (társadalmi célú reklám) kedvezményt kaptunk. A médiaterv banner megjelenéseket (statikus és dinamikus), videós megjelenéseket és szponzorációt is tartalmaz, fix, valamint AV és CT vásárlás típusal. Ezen túlmenően a reklámspot a youtube csatornán is fut a fenti időszakban, PPC kampány keretében.

Az online médiaterv becsült/tervezett megjelenésszáma: 2 303 416 db

Tejsziv.hu weboldal

A kampány valamennyi eleméhez szorosan kapcsolódik az online kommunikáció, melynek érdekében a www.tejsziv.hu weboldal arculatát a kampányhoz igazítottuk. Az oldalon „Tejsztorik” címmel kialakításra került egy aloldal, ahol a televíziós reklámspotoknak megfelelően edukálunk és környezetvédelmi szempontok szerint járjuk körbe a kérdést, hogyan csökkenthető az ökológiai lábnyom a Tejsziv logóval ellátott termékek vásárlásával, valamint felhívjuk a figyelmet a tejtermékek egészséges életmódban betöltött szerepére. A könnyen érthető edukációs tartalmat vizuálisan is érdekessé tettük, az arculat a reklámspotok világának megfelelően készült, a rajzolt, grafikus világ ezen a felületen is visszaköszön.

Az aloldalon elhelyezése került egy interaktív kvíz, ahol az ide irányított fogyasztók egyszerű kérdésekre válaszolva tudhatják meg, hogy mennyire tudatos fogyasztók, valamint tippet kaphatnak arra is, hogy hogyan javíthatják az elért eredményt.

A „Tejsztorik” aloldal az alábbi linkről érhető el:
<https://tejsziv.hu/tejsztorik>

Facebook/Instagram

A kampány kommunikációja a közösségi oldalakon is aktívan zajlik. A <https://www.facebook.com/tejsziv/> oldalt jelenleg több mint 30 ezer ember követi.

Sajtóközlemény – 2019. november 12.

-A tej és a tejtermékek szerepe a kiegyensúlyozott táplálkozásban

A tej és a tejtermékek a kiegyensúlyozott táplálkozás részei, hiszen számos olyan vitamint és ásványi anyagot tartalmaznak megfelelő összetételben, amelyeket más forrásból nehéz pótolni.

Számos kutatás alátámasztotta, hogy a tej olyan komplex ásványi anyag és vitamin forrás a szervezet számára, amelynek a helyettesítése mindennapos odafigyelést igényel abban az esetben, ha valaki csökkenteni szeretné a tejtermékek fogyasztását.

Bár az elmúlt években a tej és tejtermékek táplálkozásban betöltött szerepéről sok érvet és ellenérvet lehetett olvasni, az egészséges táplálkozásban elfoglalt helye vitathatatlan. A tej és tejtermékek számos pozitív élettani hatással rendelkeznek, amelyek miatt nem hiányozhatnak a kiegyensúlyozott étrendből. A hazai és a nemzetközi táplálkozási ajánlások egyaránt napi fél liter tej vagy annak megfelelő kalciumtartalmú tejtermék fogyasztását javasolják.

A leginkább ismert tény, hogy a tej fontos kalciumforrás. A hivatalos ajánlásokban szereplő tej- és tejtermék fogyasztással fedezhető a napi kalciumszükséglet nagy része. Az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (OÉTI) ajánlása szerint tejből és tejtermékekből mindennap kellene fogyasztani ahhoz, hogy megfelelő mennyiségű kalciumot juttassunk a szervezetünkbe.

A tejnek nélkülözhetetlen szerepe van a csontok egészségének megőrzésében. Összehasonlításként elmondható, hogy például a magas kalciumtartalmú zöldségek közé tartozó brokkoliból körülbelül 1 kg-ot kellene elfogyasztani naponta ahhoz, hogy a szükséges kalciummennyiséget fedezzük. A tej emellett a szervezet számára nélkülözhetetlen aminosavakat is tartalmaz, amelyek támogatják az izomépítést, illetve az izmok megfelelő működését.

A tejben és tejtermékekben tehát koncentráltan található meg számos nélkülözhetetlen ásványi anyag és vitamin, amelyek pótlása nehézkes és különös odafigyelést igényel akkor, ha például növényi italokkal szeretnénk kiváltani a tejet. Legutóbb ezt a Journal of Food Science and Technology folyóiratban közölt kutatással támasztották alá. Ebben a négy legnépszerűbb növényi italt, a szója-, rizs-, mandula- és kókusz italokat vizsgálták és arra keresték a választ, hogy képesek-e teljes értékűen helyettesíteni a tejet. Az eredmények azt mutatják, hogy a rizs-, a kókusz-, és a mandulaital nem alkalmas a tej helyettesítésére, mert nem tartalmazza azokat a szénhidrátokat, zsírokat és fehérjéket, amikre a szervezetnek szüksége van. Bár a négy közül még a szójaital áll a legközelebb a tejhez, de ez sem tartalmazza az összetevőket olyan formában, összetételben és arányban, mint a tej.

A kutatás tanulsága tehát az volt, hogy a tápanyagok egyensúlya és hasznosulása szempontjából továbbra is a tej a legjobb választás. Abban az esetben, ha valaki csak növényi italt szeretne fogyasztani, igen nagy odafigyelést igényel, hogy más forrásból ugyan, de minden fontos összetevőt bejuttasson a szervezetébe és ne alakuljon ki súlyos hiányállapot.

Sokan egészségügyi probléma, például laktózérzékenység miatt választják a növényi italokat a tej helyett, azonban nem szabad elfelejteni, hogy manapság már szinte minden tej és tejtermék laktózmentes változata is megtalálható a boltok polcain (tej, tejföl, túró, ízesített italok, krémtúró, vajkrém, tejdesszertek stb.). Ennek köszönhetően a laktózérzékenységben szenvedő betegeknek sem kell lemondaniuk a vitaminokban és ásványi anyagokban gazdag tejtermékekről.

A növényi italok többnyire a magok áztatásával, majd darálásával készülnek. Ahhoz, hogy a gyakran kellemetlen ízek eltűnjenek, cukrot, kakaót vagy vanília aromát kevernek hozzá, ahhoz pedig, hogy a víznél pozitívabb érzetet keltsenek a szájban – a tejre alig hasonlító állagú folyadékot gyártsanak – ipari körülmények között mesterséges sűrítőanyagokat, stabilizátorokat és emulgálószerket adagolnak. Ezek a sűrítőanyagokkal, stabilizátorokkal, emulgálószerekkel és mesterséges aromákkal felturbózott termékek értelemszerűen nem is járulhatnak hozzá a kiegyensúlyozott táplálkozáshoz.

Megdöbbenő példa ugyanakkor, hogy egy liter növényi ital csupán 2%-a mandula (!), a többi sima víz, állományjavító és aroma. Egy ilyen növényi italt gyakran 600-800 Ft/literes áron kínálnak eladásra, tejet imitálva.

Eközben a literenként jelenleg akár már 160 Ft-tól is kapható – szigorú hazai állatjóléti előírások betartásával, a világ egyik legalacsonyabb CO₂ kibocsátású magyarországi tejtermelésből származó és szigorú hatósági kontroll mellett termelt – tejből, csupán 2 deciliter elfogyasztása biztosítani tudja egy egészséges felnőtt átlagos napi tápérték bevitelének (energia, fehérje, szénhidrát, zsír) akár már 8-12%-át is!

Csak emlékeztetőül, a táplálkozás egy olyan élettevékenységünk, amellyel az emberek a szervezetük felépítéséhez szükséges anyagokat és az egyéb élettevékenységeikhez szükséges energiát biztosítják.

Sajtóközlemény – 2020. január 15.

– **Ismét útnak indította iskolai edukációs roadshowját a Tej Terméktanács**

„Van itthon tej” elnevezéssel ismét útnak indította iskolai edukációs kampányát a Tej Terméktanács, amelynek célja a tejfogyasztás népszerűsítése, valamint a tej pozitív élettani hatásainak bemutatása a gyermekek számára. A mintegy 100 általános iskolában megrendezésre kerülő program során élményállomások segítségével kerül bemutatásra kicsiknek és nagyoknak, hogyan kerül a tej az istállókból vagy a réten legelő tehenektől a boltok polcaira. Az edukációs kiállítás során – egy dietetikus által tartott előadást követően – izgalmas, érdekes játékokon keresztül ismerkedhetnek meg a gyermekek a tej- és tejtermékek fogyasztásának előnyeivel.

Januárban elkezdődött a Tej Terméktanács által szervezett, „Van itthon tej” elnevezésű iskolai edukációs kampány. A roadshow keretében mintegy 100 iskolában kerül megrendezésre a mobil kiállítás, amelynek célja, hogy megszerettesse a gyermekekkel a tej fogyasztását, bemutassa a tejtermékek sokféleségét és szerepét az egészséges táplálkozásban, továbbá eloszlassa azokat a tévhiteket, melyek a tejtermékek előállításához, vagy fogyasztásához kapcsolódnak. A program kiemelt célja, hogy ösztönözön a hazai tej és tejtermékek fogyasztására, az egészségtudatos táplálkozásra az iskolai keretek között is, hiszen az itt szerzett ismeretek jobban beépülnek a gyermekek mindennapi táplálkozási kultúrájába, ezáltal szokásukká válik a tejivás és a tejtermék fogyasztás.

„A tej és tejtermékek számos pozitív élettani hatással rendelkeznek, amelyek miatt nem hiányozhatnak a kiegyensúlyozott étrendből. Ahhoz azonban, hogy az egészséges táplálkozással kapcsolatos információk beépüljenek a mindennapokba, a gyerekeket mielőbb meg kell ismertetni azok jelentőségével, hogy később – a jövő vásárlójaként, a következő generáció tagjaként – már tudatosan olyan termékeket válasszanak, amelyek táplálóak és egészségesek. A kiállítással célunk, hogy a gyermekek tudatos fogyasztóvá váljanak, minél inkább szem előtt tartva a környezetvédelmi és fenntarthatósági szempontokat is. Fontosnak érezzük továbbá, hogy a dietetikus előadásában elmagyarázza a gyermekeknek a tej és növényi alapú helyettesítő termékek közötti alapvető különbségeket. Azon vagyunk, hogy játszva, a programokat élvezve, valamint egy tőlünk kapott – hasznos információkat tartalmazó – apró ajándékot megőrizve tanuljanak a gyerekek” – mondta Harcz Zoltán, a Tej Terméktanács ügyvezető igazgatója.

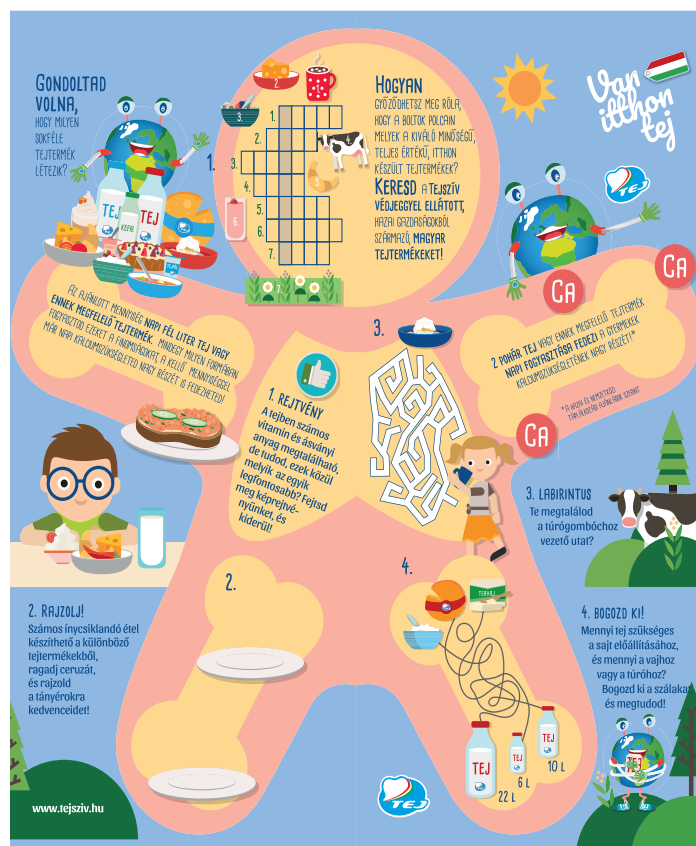
A roadshow során élményállomások segítségével kerül bemutatásra a gyermekek és pedagógusaik számára, hogyan kerül a tej a boltok polcaira. A gyerekek összesen öt állomáson keresztül járhatják végig a tej útját, ahol modern eszközök segítségével ismerkedhetnek meg a teljes folyamattal. Ezek között szerepel egy virtuális valóság formájában megalkotott állomás, ahol a mesés környezetben a gyerekeknek a feladata az, hogy a traktorokon érkező tejtermékeket kiválogassák és felmatrikázzák Tejszív logóval. Emellett játékosan kipróbálhatják a tehénfajtát és a tehénfejést is. A program során a gyermekek megtapasztalhatják a kiterjesztett valóságot is, melynek során megtudhatják, milyen szabad szemmel nem látható ásványi anyagok, vitaminok találhatók meg a tejben. A gyerekek ezenkívül egy versenypályává alakított terepasztalon megismerkedhetnek a tejtermelés folyamatával, szimbolizálva a tej útját a tejtermelő gazdaságoktól a boltok polcaig. Végül pedig egy dietetikus segítségével – kellő szakmaisággal, de mégis gyermekek nyelvén – megismerkednek az egészséges életmód alapjaival.

Gyermekorvosi rendelőkben is folytatódik a tejkampány

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács 2020. január-február hónapokban országos szinten 150 gyermekorvosi rendelőben jelenik meg a tej és tejtermékek egészséges életmódban betöltött szerepét népszerűsítő B2 méretű plakáttal és szórólappal.

A Tej Terméktanács Közösségi Marketing Alapjából finanszírozott kampány célja a gyermekek tej és tejtermék fogyasztásra nevelő támogatása.

Bízunk benne, hogy az alábbi, 30 000 példányban kiadott edukációs fejtörővel a gyermekek számára kellemesebbé és hasznosabbá tehetjük a rendelőkben várakozás idejét.

A TEJSZÍV ALAPÍTVÁNY FELHÍVÁSA

TEJSZÍV ALAPÍTVÁNY

FELHÍVÁS SZJA 1%

2017. január 1-től a Tejszív Alapítvány is részesülhet a SZJA 1%-ának felajánlásából.

A Tejszív Alapítvány küldetése szerint a hazai tejágazatban információs, kommunikációs, oktatási, gazdaságfejlesztési, jogvédő és érdekképviseleti tevékenységet folytat. Kiemelt célja a hazai tejtermelés, tej és tejtermékgyártás rangjának emelése, a tejfogyasztás népszerűsítése, a Magyar Sajtlovagrend támogatása, a kézműves sajkészítők összefogásának elősegítése, valamint az iskolai edukációs program és egyéb közösségi marketing tevékenységek ellátása.

Kérjük, hogy személyi jövedelemadó bevallása készítésekor adója 1%-át a Tejszív Alapítvány javára ajánlja fel!

A kedvezményezett adószáma: **18518825-2-43**

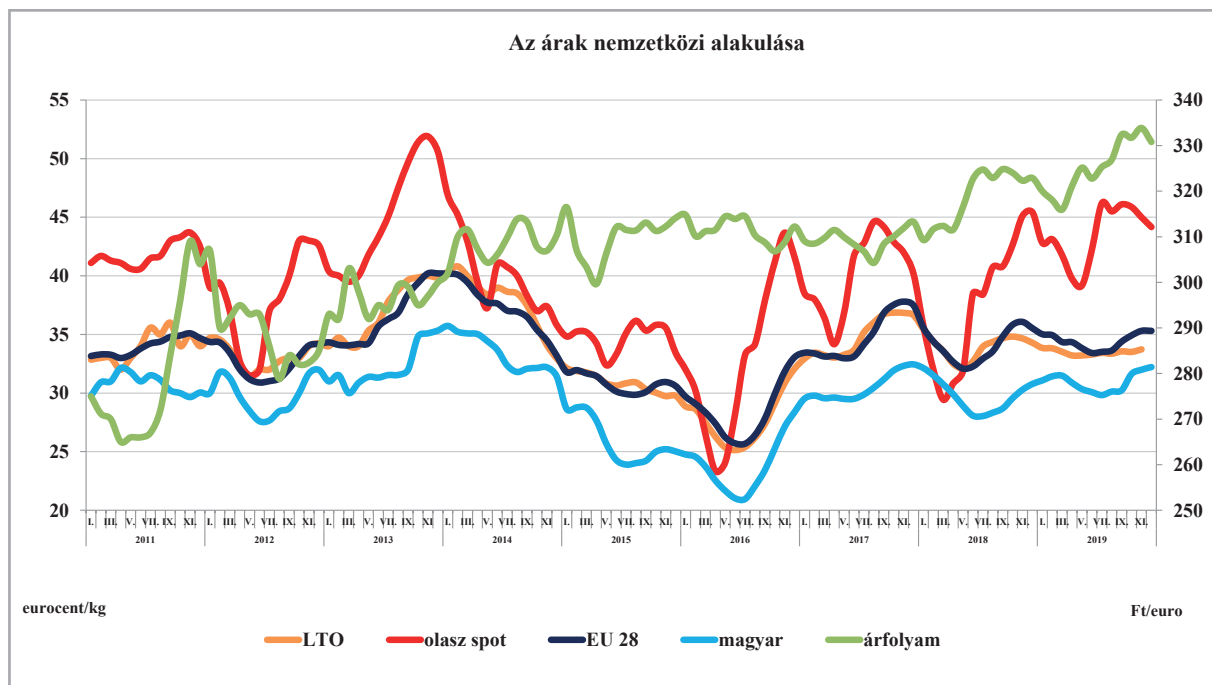
A kedvezményezett neve: **Tejszív Alapítvány**

Köszönjük, hogy adója 1%-ával segíti céljaink elérését!

Tejszív Alapítvány
kuratóriuma

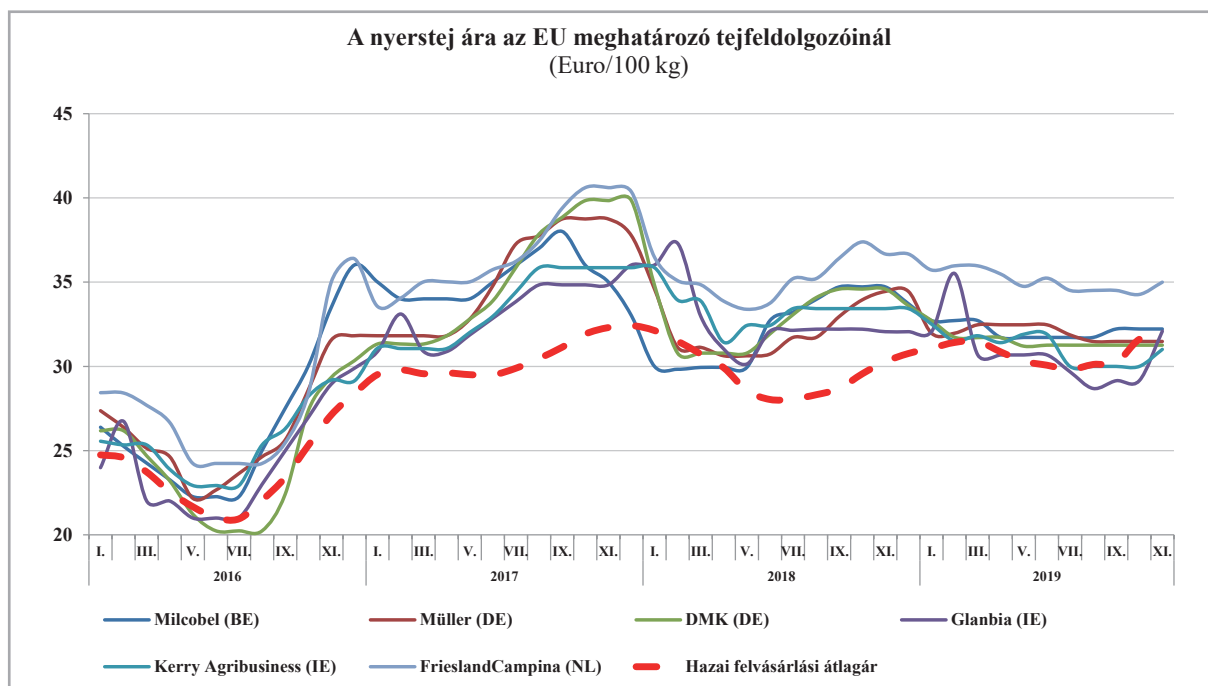

2019 őszén a nyerstej uniós átlagára egyre kisebb mértékben növekedett, míg a decemberi becsült ár már stagnálást is mutat. A decemberi 35,31 eurocent/kg átlagár alig 0,5%-kal marad el az egy évvel korábbi ártól, és az elmúlt év csúcsának számító 2018. novemberi árnál is csak 2%-kal alacsonyabb. A hazai – euróban mért – ár októberben még az uniós átlagnál nagyobb mértékben (+5%) emelkedett, majd november és december hónapban még további, 1-1%-os javulást produkált. Elmaradása az uniós árszinttől az addig jellemző 10-12%-ról a negyedik negyedévre 9%-ra mérséklődött. Az olaszországi spot piaci árak a nyár végi jelentős emelkedést követően az őszi hónapokban már jellemzően csak stagnáltak, év végén azonban határozottan csökkenni kezdtek. A novemberi és decemberi 2-2%-os visszaeséssel 44,17 eurocent/kg-ra csökkenő ár 3%-kal marad el az egy évvel korábbi ártól. A 2019. júliusi 46,20 eurocent/kg ár az elmúlt évek legmagasabb spot ára, amelynél a decemberi ár 4,5%-kal alacsonyabb, ugyanakkor 50%-kal magasabb az elmúlt év legalacsonyabb, 2018. márciusi árnál. Az LTO árfigyelésébe bevont nagyobb tejfeldolgozó vállalkozások felvásárlási áraiból számított átlagár dinamikában az EU átlagárát közelíti, elmaradása attól azonban az év során jellemző 2%-ról 4%-ra emelkedett.

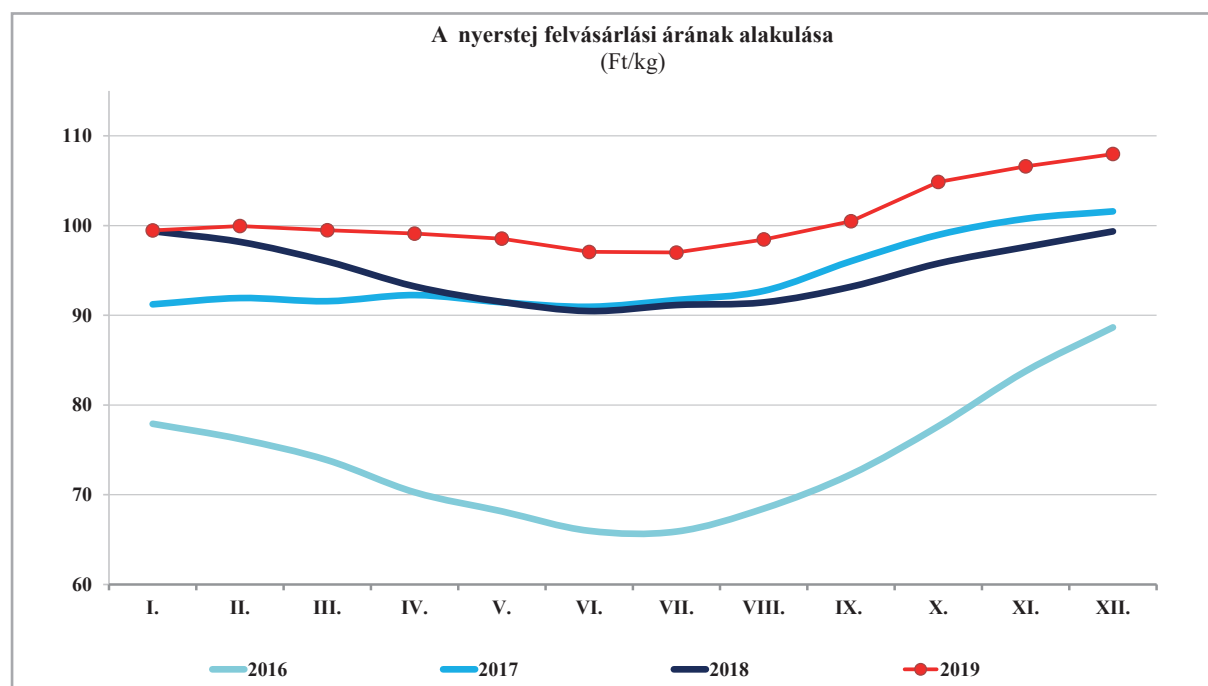
*Forrás: MNB, LTO, Milk Market Observatory, Camera di Commercio Verona
Az adatok nem azonos beltartalomra vonatkoznak, de a tendenciák összehasonlíthatók.*

Az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinak felvásárlási árait vizsgálva megállapítható, hogy az őszi hónapokban kevés kivételtől eltekintve jellemzően stagnáltak az árak. Szeptemberben csak a belga Milcobel és az ír Glanbia emelte árait 2-2%-kal, míg októberben a holland FrieslandCampina 1%-os árcsökkentéssel tért el a trendtől. A hazai felvásárlási átlagár októberi 5%-os emelkedése is a kivételek közé sorolandó. Novemberben már több feldolgozó is az áremelés mellett döntött, a legnagyobb mértékű, 10%-os emelést a Glanbia vitte véghez. Az ír, a holland és a hazai árak alakulásától eltérően a német és belga feldolgozók nem változtattak áraikon. A hazai novemberi átlagár meghaladja a német és az ír (Kerry Agribusiness) feldolgozók árait, a legmagasabb árat fizető FrieslandCampina árától (35 eurocent/kg) ugyanakkor még mindig csaknem 9%-kal marad el.

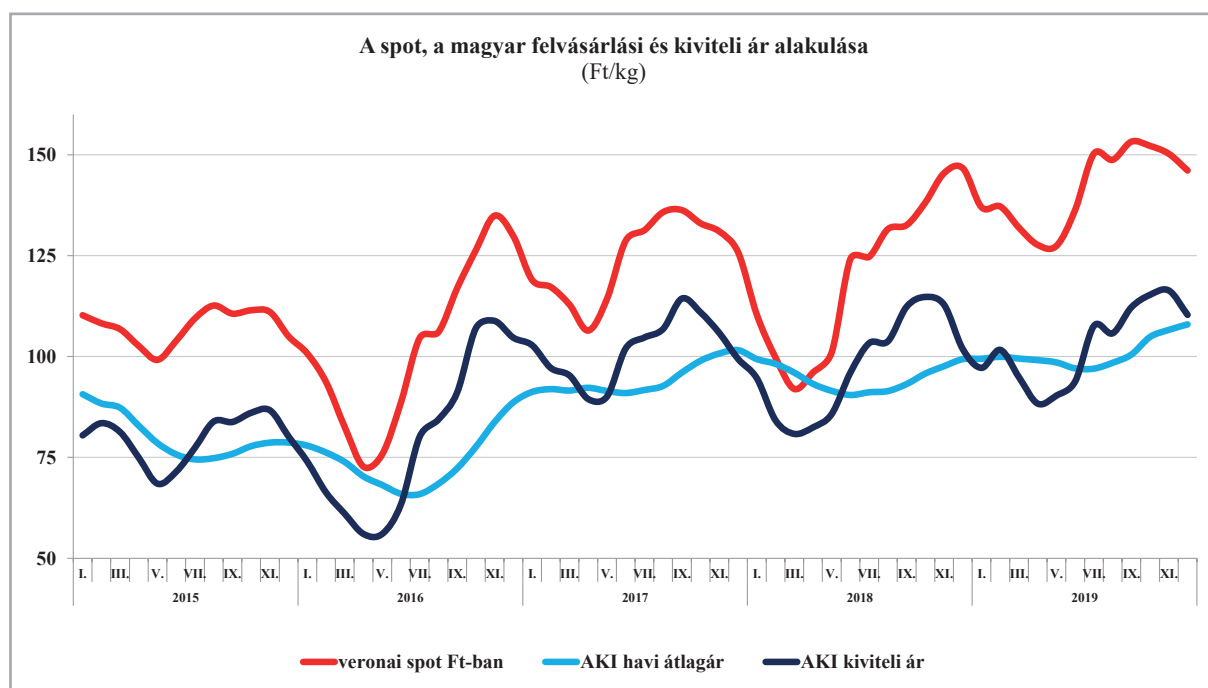
Forrás: LTO, www.milkprices.nl
Az árak 4,2% zsír- és 3,4% fehérjetartalomra vonatkoznak, ÁFA nélkül

A nyerstej hazai felvásárlási ára 2019 negyedik negyedévében tovább emelkedett. Októberben a korábbi hónapok árjavulását jóval meghaladó mértékben, közel 4,5%-kal nőtt az átlagár, amelyet novemberben 1,5%, decemberben pedig további 1,3%-os emelkedés követett. Az év eleji tartós, de mérsékelt árcsökkenése ellenére a viszonylagos stabil áralakulásnak köszönhetően a 2019. decemberi 107,97 Ft/kg ár csaknem 9%-kal magasabb az egy évvel korábbi, és több mint 6%-kal elmúlt évek legmagasabb, 2017. decemberi 101,58 Ft/kg-os áránál. Ennek köszönhetően az éves átlagár is tovább emelkedett. A 2016. évi 74,10 Ft/kg-ról jelentős ugrással 2017-ben 94,30 Ft/kg-ra nőtt az éves átlagár, amelyet 2018-ban csak egy enyhe, 0,5%-os emelkedés (94,80 Ft/kg) követett. A 2019. évi átlagár (100,70 Ft/kg) már egy újabb dinamikusabb (6%) javulást mutat.

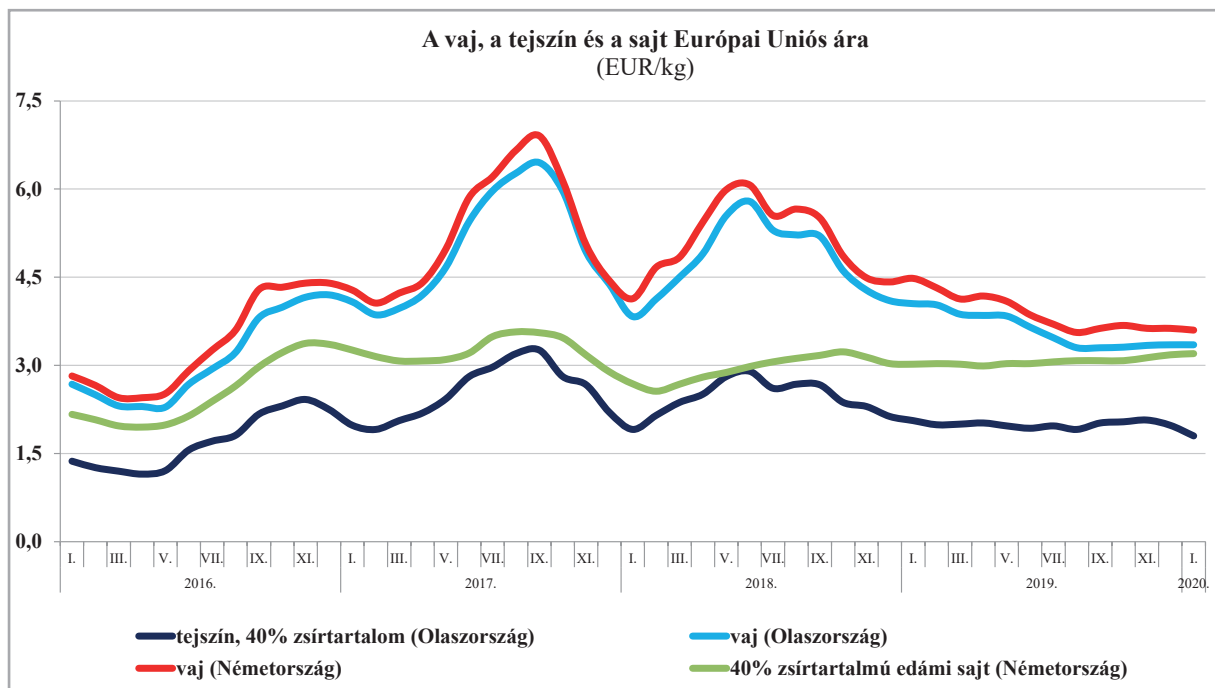

Forrás: AKI

2019 negyedik negyedévében az olaszországi spot árak átmeneti javulást követően – az ilyenkor évek óta megszokott módon – újra csökkenni kezdtek: október és november 1% közeli, míg a december már 3%-ot meghaladó visszaesést hozott. A decemberi 44,17 eurocent/kg (=146 Ft/kg) olasz eredetű nyerstej olaszországi spot ár az egy évvel korábbi árnál csaknem 3%-kal alacsonyabb, az elmúlt évek legmagasabb 2019. júliusi árától pedig több mint 4%-kal marad el. A piaci trendekre érzékenyebben reagáló hazai kiviteli árak trendje a negyedik negyedévben elvált az olasz spot árak trendjétől, az október és a november, ha kismértékben is, de növekedést hozott. A novemberi 116,36 Ft/kg ár az elmúlt évek legmagasabb kiviteli ára lett. Ezt követően a decemberi ár már a spot ár trendjét követve, de annál nagyobb mértékben (-5%) csökkent; a 110,33 Ft/kg kiviteli ár ugyanakkor 8%-kal haladja meg az egy évvel korábbi árat. A hazai kiviteli árnak az olasz spot piaci ártól (forintban mérve) való elmaradása a korábban jellemző 30%-ról 25%-ra mérséklődött. Mindeközben a kiviteli ár és a felvásárlási ár közötti különbség a második félévben jellemző 10%-ról decemberre 2%-ra süllyedt.

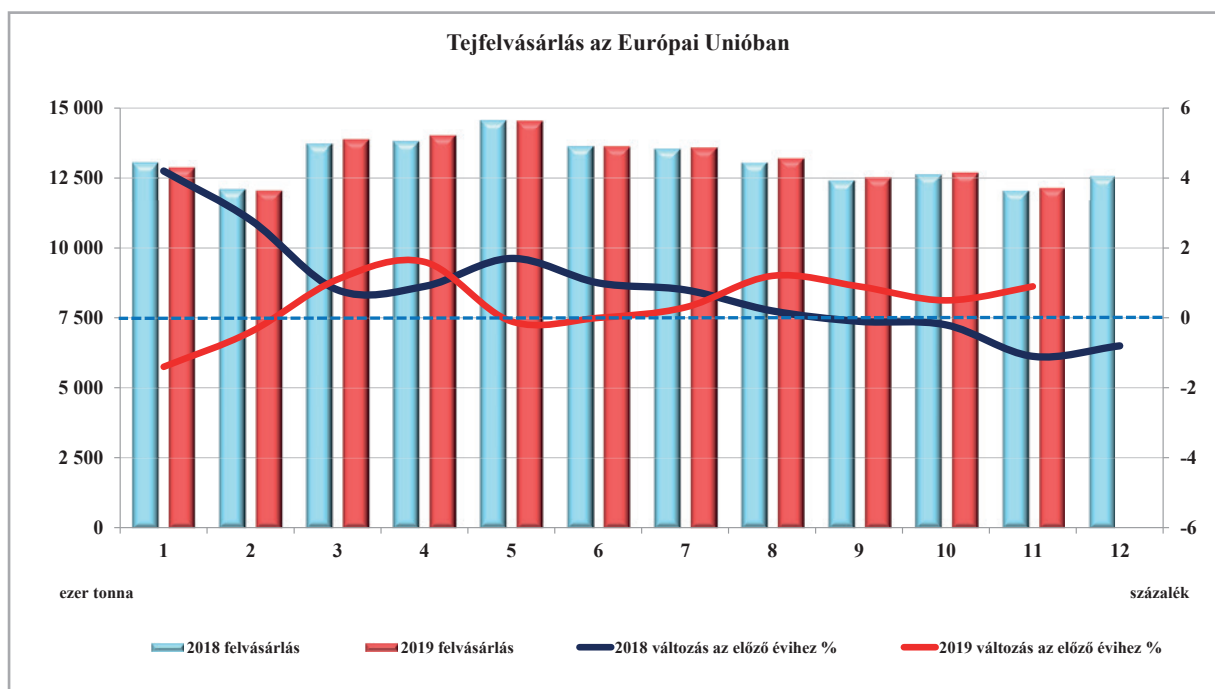

A spot piaci árak mellett az egyes tejtermékek uniós átlagárainak alakulása is hatással van a hazai piaci folyamatokra, árakra. A tejszír alapú termékek (tejszín, vaj) árainak csökkenése 2019 szeptemberében megállt, a tejszín ára határozottan, 6%-ot javult, míg a vaj ára mind az olasz, mind a német piacon mérsékelt emelkedésbe kezdett. Az év hátralevő része a vaj esetében viszonylag stabil áralakulást hozott, ezzel együtt az év elejéhez mért csökkenés mindkét piacon a 20%-ot közelíti. A tejszín ára a 2019. év folyamán 4%-ot mérséklődött, amelyhez hozzájárult a decemberi 4%-os visszaesés. Az új év januárja ugyanakkor ennél is nagyobb mértékű, csaknem 10%-os csökkenést hozott. Mindeközben a németországi sajt árak továbbra is stabilan alakulnak, 2019 végén már határozott emelkedés is megmutatkozott, miáltal az év során mért árjavulás elérte az 5%-ot.

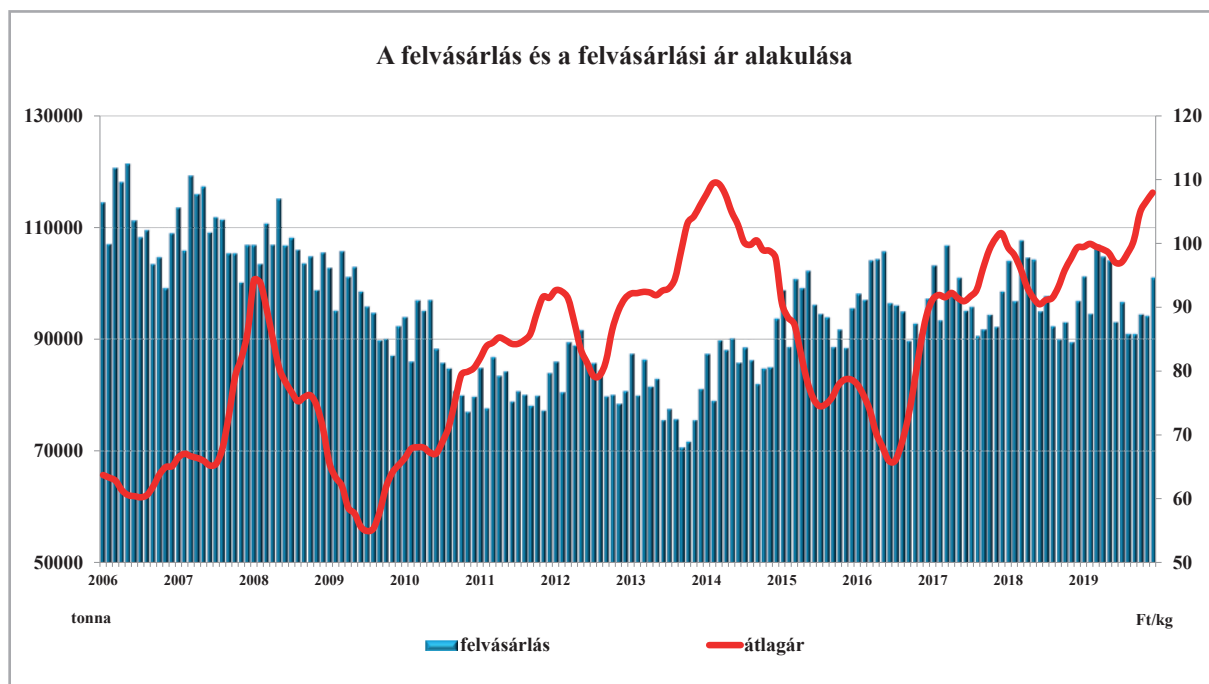
Forrás: CLAL

Az Európai Unió tejfelvásárlása a 2019. augusztusi 1%-ot meghaladó növekedést követően az őszi hónapokban további határozott, 0,5-0,9%-os havonkénti emelkedést produkált előző évhez viszonyítottn. 2019 első tizenegy hónapjának felvásárlása ezzel összességében már 0,4%-kal meghaladja az előző év azonos időszakában felvásárolt mennyiséget. Mindez továbbra is megerősíti az év egészére vonatkozó, a kedvező időjárási és takarmányozási körülmények fennmaradását feltételező mérsékelt termelésnövekedést előreve-títő prognózist.

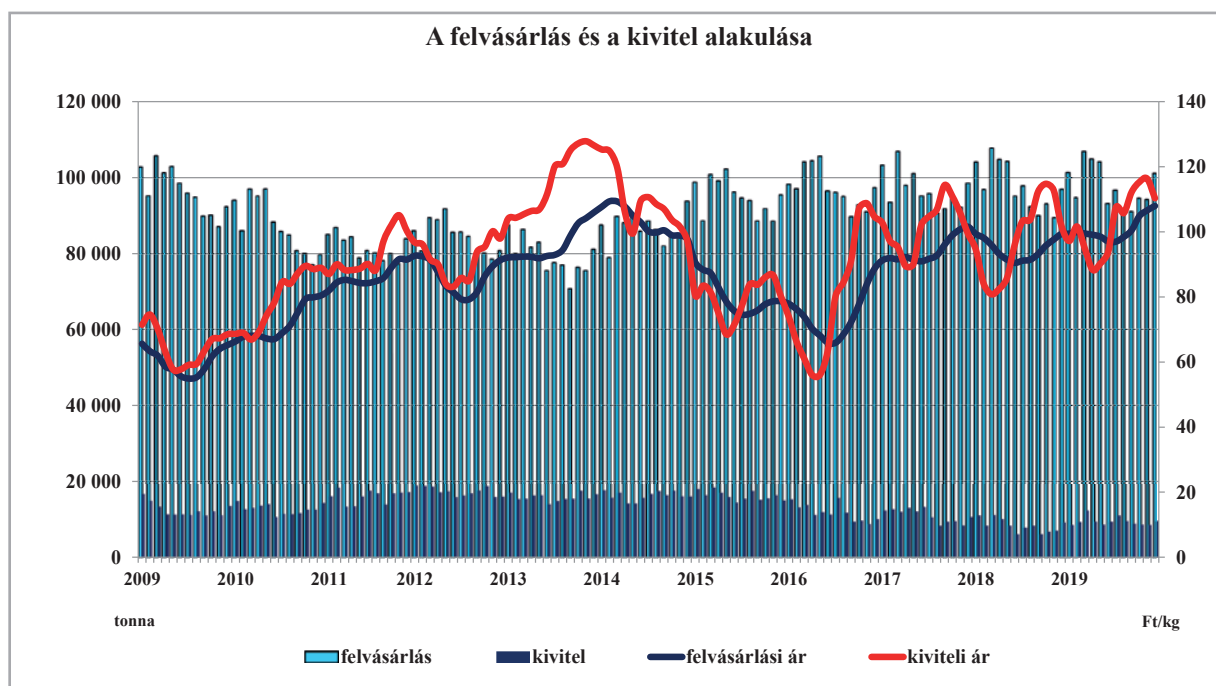
Forrás: CLAL

Az AKI adatai alapján Magyarország felvásárlása 2019 szeptemberétől – egy év csökkenést követően – folyamatosan az előző évi szint felett alakul, októberben még 1,5, novemberben viszont már 5%-kal meghaladva az előző év azonos időszakának felvásárlását. A december újra nagyobb mértékű, 4%-ot meghaladó növekedést hozott előző évhez képest, amelynek következtében – a korábbi termelés visszaesést kompenzálva – a teljes 2019. év felvásárlása gyakorlatilag megegyezik (+0,1%) 2018. év felvásárlásával.

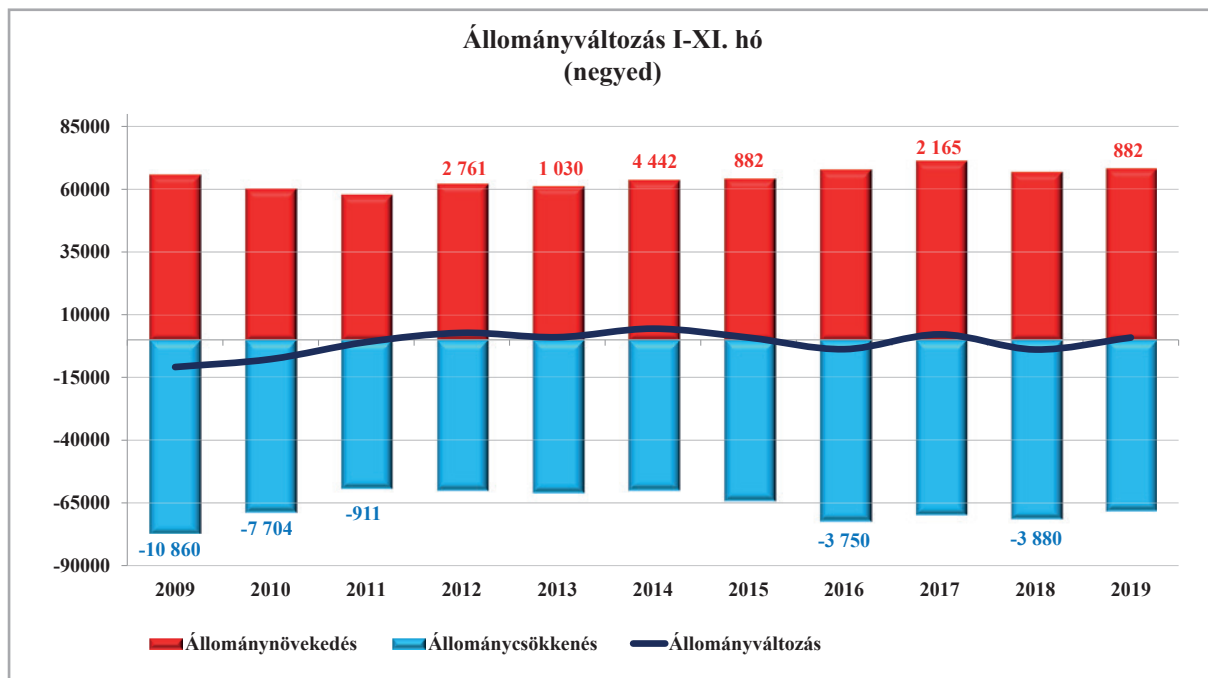
Forrás: AKI

A magyar tejpiac sajátosságaként számon tartott magas (15-20%) nyerstej kiviteli arány – az AKI adatai szerint – 2018. év végére fokozatosan csökkent és a teljes évet nézve 9%-on állt meg. A 2019. év egészét tekintve az export emelkedésével ez az arány a 10%-ot közelíti. A 2019. évben exportra került mennyiség összességében több mint 12%-kal magasabb az előző évi mennyiségnél, míg a felvásárlás vonatkozásában 0,1% a növekedés 2019/2018 viszonylatában.

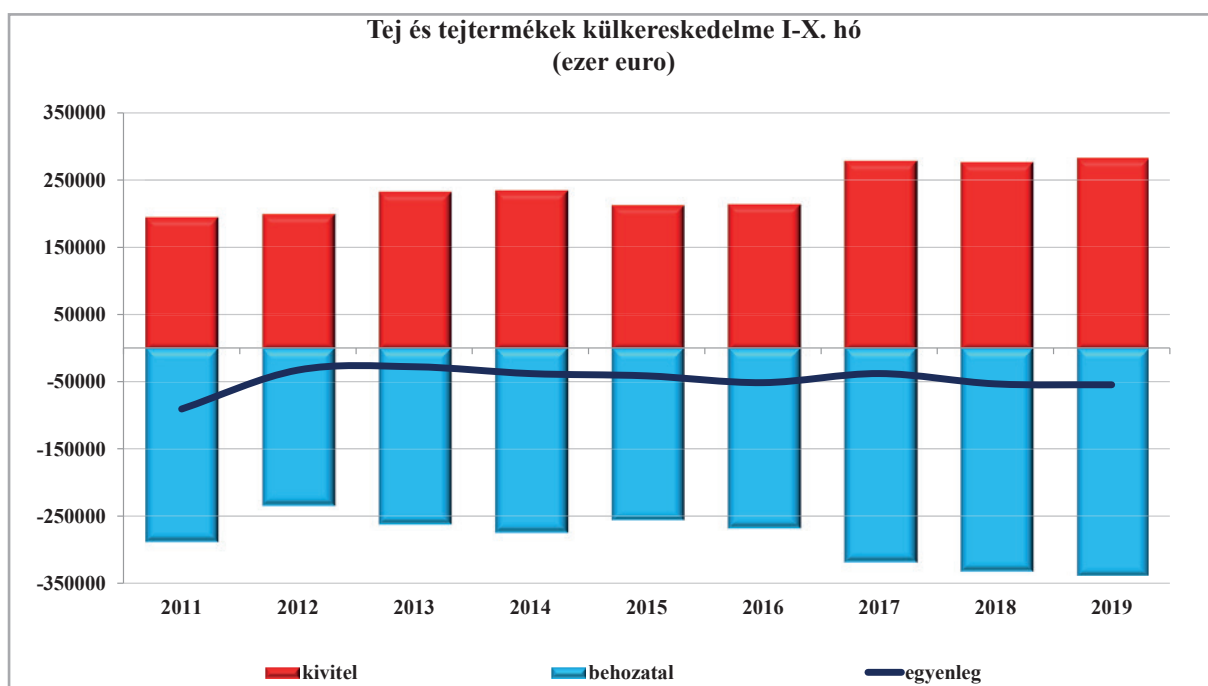
Forrás: AKI

Miután a tehénállomány 2018. évről 2019. évre jelentősen, 2,5%-ot csökkent, 2019 I-XI hónapjában az állomány újra bővülni kezdett, habár a 2018. évi indulóállomány nagyságát továbbra sem éri el. A 0,5%-os emelkedés a tehénkivonások csökkenésének (-4,5%) köszönhető, valamint, hogy az üszővásárlások száma csaknem megháromszorozódott az előző év azonos időszakához viszonyítottn. Mindemellett az üszőbeállítások száma is közel 2%-kal növekedett 2019/2018 viszonylatában.

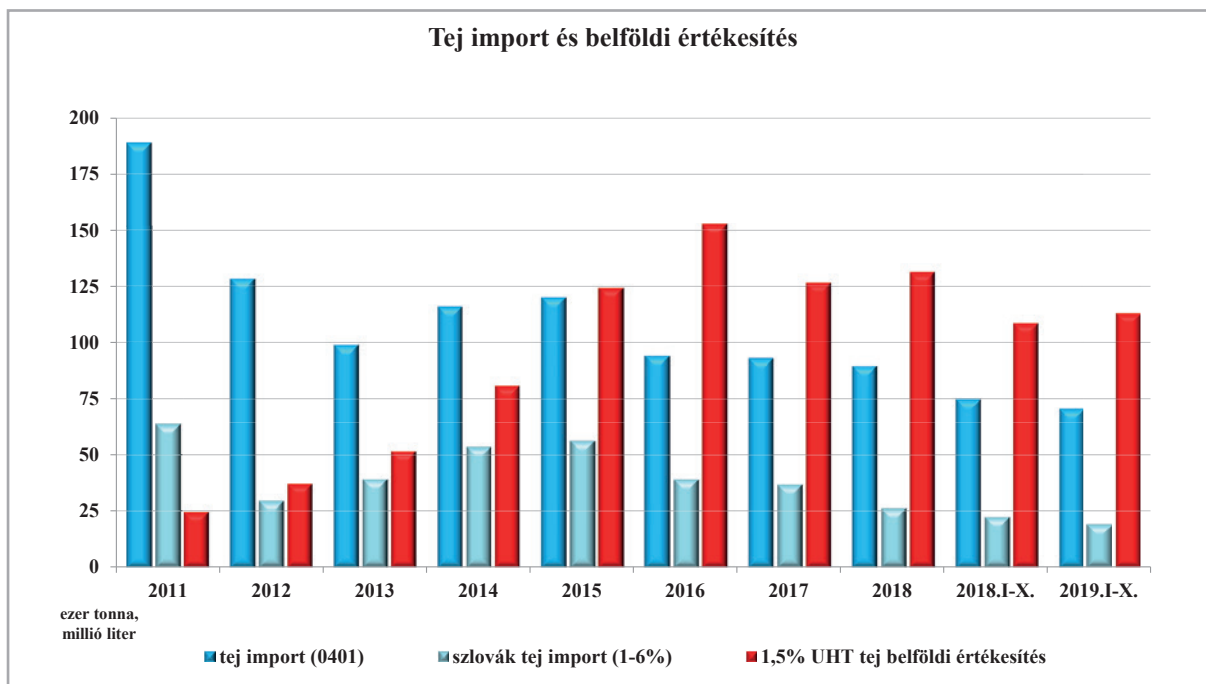
Forrás: ÁTKft.

A tej és tejtermékek külkereskedelmében 2019 első tíz hónapjában mind az import, mind az export vonatkozásában 2%-ot meghaladó növekedés következett be euróban kifejezve 2018 hasonló időszakához mérten. Az év első tíz hónapjának adatait vizsgálva a 2019. év az import és az export vonatkozásában is az elmúlt évek legmagasabb értékeit produkálta. A kivitel és a behozatal egymáshoz viszonyított aránya ugyanakkor tovább romlott, közel 20%-kal magasabb értékben importáltunk tejterméket, mint amennyi exportra került.

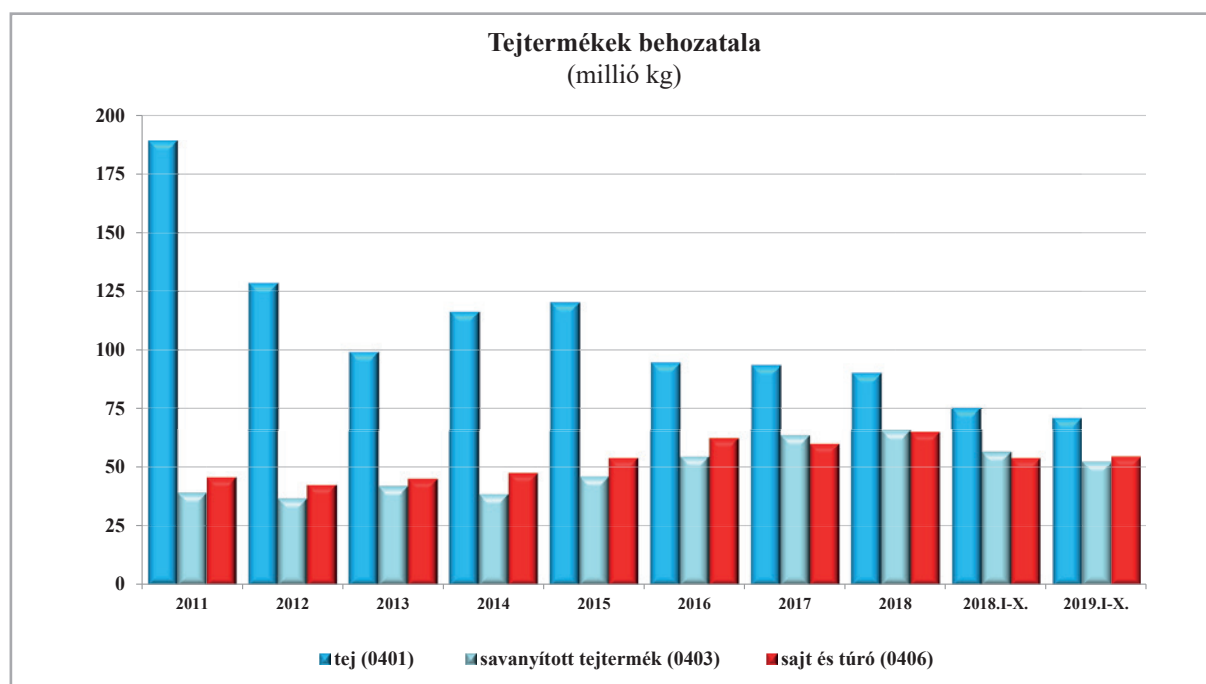
Forrás: KSH

A hazai folyadéktej fogyasztás szempontjából nagy arányt képviselő 1,5% zsírtartalmú UHT tej belföldi értékesítését 2018. évben jellemző növekedés 2019. év eddigi adatai alapján tovább folytatódik: 2019. január – október között 4%-kal emelkedett az értékesítés. A fogyasztói folyadéktej importjában az év elején viszonylagos növekedés mutatkozott, amely 2019 nyarán megfordult: az első tíz hónapban összességében 6%-kal kevesebb tejet importáltunk előző évhez képest. Még nagyobb mértékben csökkent a hazai fogyasztói tej piacon leginkább jellemző szlovák tej importja is, az előző év azonos időszakához mérten 15%-kal kevesebb tej érkezett hazánkba 2019 első tíz hónapja alatt.

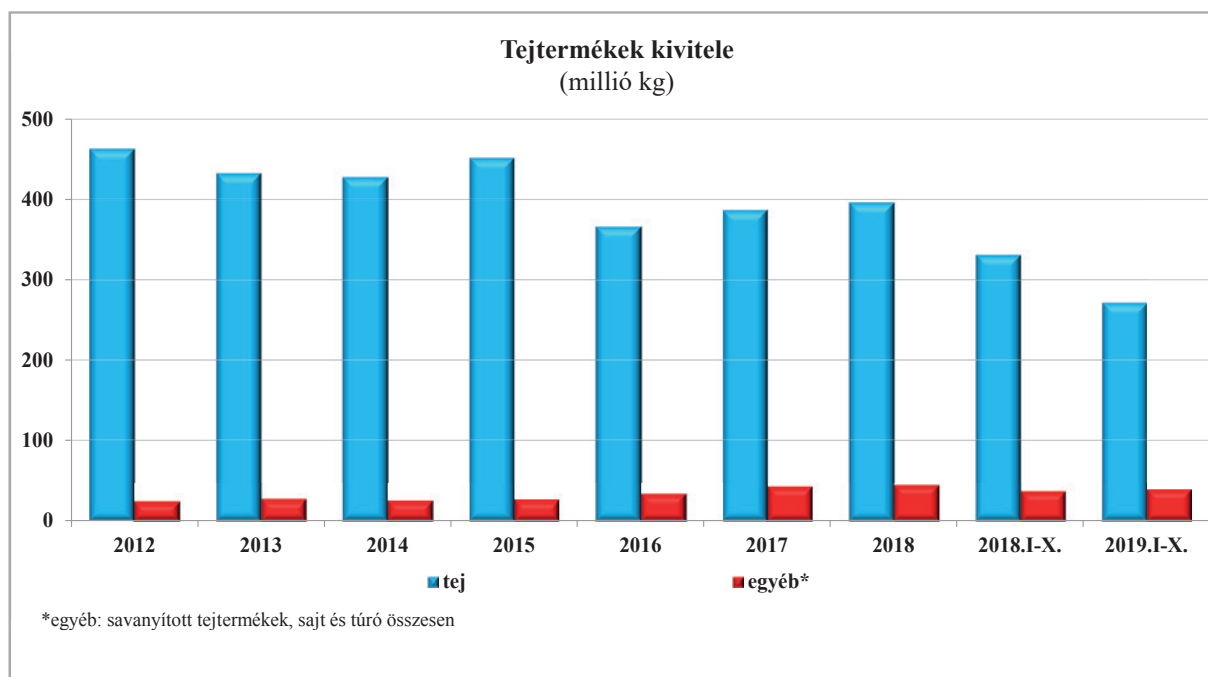
Forrás: KSH, AKI

A főbb tejtermékek behozatalában továbbra is a fogyasztói tej áll az első helyen, azt követi a sajt és túró, illetve a savanyított termékek importja. Jelentős változás mutatkozik ugyanakkor az importált mennyiségekben: a tej behozatala 6, míg a savanyított tejtermékeké 8%-kal csökkent 2018. évhez képest. A vizsgált termékek közül csak a sajt és túró importja stabil, amelyből az előző évinél 1%-kal több mennyiség érkezett hazánkba az első tíz hónap alatt. Ennek következtében történt az a sorrendbeli változás, amely szerint az addig második helyen lévő savanyított tejtermék 2019. év vonatkozásában visszacsúszott a sajt és túró kategória mögé.

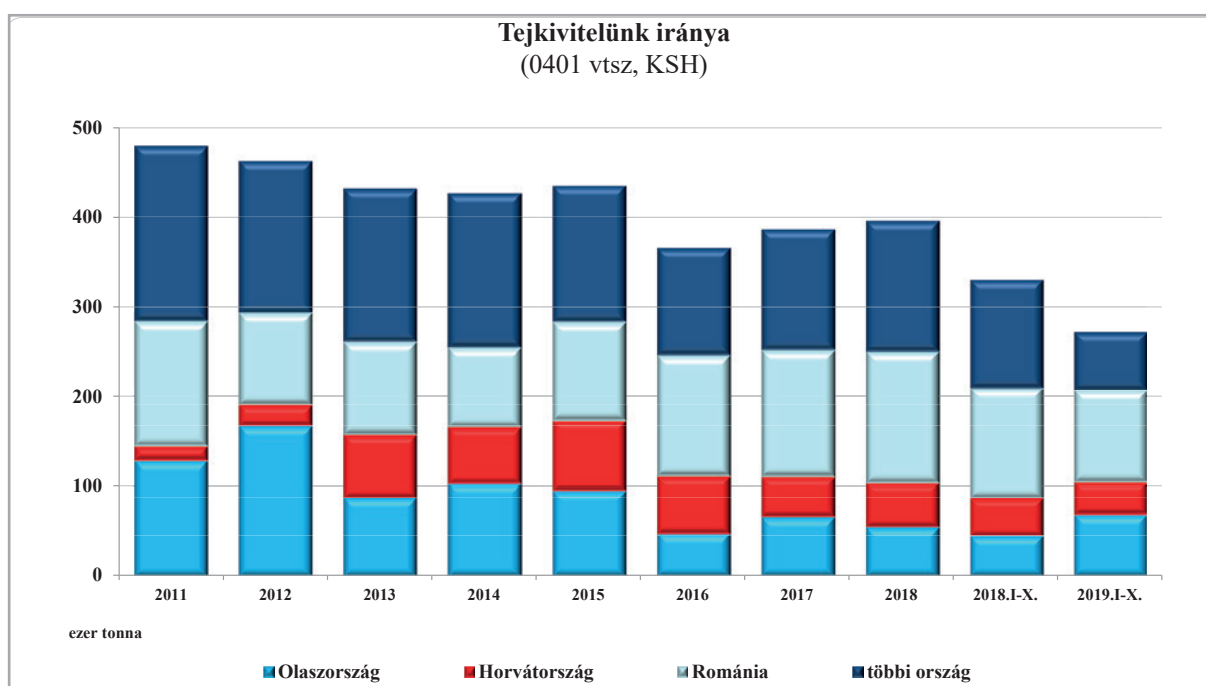
Forrás: KSH

Az export struktúrában 2017. évben bekövetkezett, a magasabb feldolgozottságú termékek kivitele irányába elmozduló pozitív változás 2018. évben is folytatódott és a trend 2019 első tíz hónapjában sem változott. Számottevő mértékben, több mint 15%-kal csökkent az exportunk jelentős részét kitevő fogyasztói folyadéktej kivitele, míg a sajt és túró exportja 8, a savanyított tejtermék exportja pedig 3%-kal növekedett.

Forrás: KSH

A főbb célországok felé irányuló tejkivitelben bizonyos átrendeződés történt 2019. évben: Románia felé csaknem 20%-kal esett vissza az export, míg Olaszország felé jelentősen, több mint 50%-kal növekedett a kivitel az első tíz hónap vonatkozásában. A horvát export ugyancsak nagyobb mértékben mérséklődött, 2018 azonos időszakához mérten 13%-kal kevesebb tej került kiszállításra. A romániai kivitel részaránya az összes exportból ugyanakkor még mindig a legnagyobb, csaknem 40%-os, de az olasz export aránya már 25%-os, a horvát export 13%-os aránya mellett.

Forrás: KSH

MMO JELENTÉS

Az Európai Bizottság által a piaci ingadozásokkal való küzdelem, a piaci jelzésekre való minél gyorsabb reagálás érdekében 2014. évben létrehozott Milk Market Observatory (MMO) negyedéves gyakorisággal tartja meg azon üléseit, ahol szakértők által részletesen bemutatásra kerülnek az aktuális EU-szintű piaci folyamatok és az azokból levonható következtetések, várható ágazati piaci alakulások.

Az MMO 32., 2019. december 19-i ülésén elhangzottak szerint az EU tejfelvásárlása 2019 októberében mérsékelten, 0,3%-kal emelkedett 2018 októberéhez viszonyítottnak, miáltal 2019 első tíz hónapjának felvásárlás növekedése 0,4% lett. A legnagyobb termelés-növekedést Spanyolország (+3,5%), Hollandia (+2%), Franciaország (+1,4%) és Lengyelország (+1,3%) produkálta, míg Írorszában (-3,6%), az Egyesült Királyságban (-1%) és Németországban (-0,8%) csökkent leginkább a felvásárlás október hónapban. Az első tíz hónap mérsékelt felvásárlás növekedése a főbb tejtermékek termelésében is megjelent: a vajnál 3,2, a sovány tejpornál 1,4%-kal emelkedett, a teljes tejpornál és a sajtnál pedig stagnált az előállított mennyiség. Mindeközben fogyasztói tejből 3,2, savanyított tejből pedig 0,3%-kal kevesebb terméket állított elő az EU.

Az EU 2019. októberi nyerstej átlagára enyhe növekedéssel 34,9 eurocent/kg-ra emelkedett, amely az egy évvel korábbi ártól 2,5%-kal ugyan elmarad, az előző 5 éves átlagot azonban 3,3%-kal haladja meg. A még csak becsült tagállami átlagárak alapján novemberben újabb kismértékű, 0,3%-os emelkedéssel 35,0 eurocent/kg-ra javulhat az EU-28 átlagár.

Az olaszországi spot ár novemberben csökkent, a december közepi ár 43 eurocent/kg, amely 4%-kal alacsonyabb a 2018. decemberi árnál, ugyanakkor 10%-kal magasabb a 2017. évinél.

Az uniós tejtermékek közül szinte valamennyi főbb termék ára emelkedett egy hónap alatt. A vajnál 0,1%-os emelkedéssel 367 EUR/100 kg-ra nőtt az ár, de ugyancsak emelkedett a sovány tejpor (+1,9%) és a teljes tejpor (+0,2%) ára. A sajtok közül a gouda (+2,3%), az edámi (+0,8%) és a cheddar (+0,2%) ára növekedett, míg az ementáli sajt stagnált. A teljes évre vetítve az árakat, az uniós vaj ár 17%-ot csökkent, szemben a sovány tejpor árával, amely 49%-kal emelkedett az év során.

A világpiaci árakat vizsgálva az uniós vaj ár 1%-kal alacsonyabb Óceánia áránál, és szintén 1%-kal marad

el az uniós sovány tejpor ára az USA árától. December hónapban a vaj, a sovány tejpor, a teljes tejpor és a cheddar sajt esetében is az EU volt a legversenyképesebb exportőr.

Az uniós export 2019 első tíz hónapjában a sovány tejpor (+26%) és a vaj (+35%) esetében jelentősen, a sajtnál (+5%) és a vajolajnál (+2%) mérsékelten emelkedett, míg a savópor export stagnált 2018 azonos időszakához képest. Mindeközben a teljes tejpor exportja 14%-kal esett vissza az év eleje óta. A tejegyenértékben kifejezett EU export összességében 10%-kal haladja meg az előző évi mennyiséget, miközben az értékben kifejezett export növekedés 14%-os.

2019 októberében még mindig az USA az EU sajt exportjának fő célpiaca, 2018 azonos időszakához mérten 9%-kal emelkedett a kivitel. Nőtt a Japán (+5%) és Svájc (+1%) felé irányuló export is. Emellett a kínai kivitel 24, a kanadai 17, míg az ukrán export 64%-kal emelkedett. Az első tíz célország közül csak Algéria irányába csökkent kismértékben (-1%) a sajt exportja. A fő exportőr tagállamok továbbra is Hollandia, Németország, Franciaország és Olaszország.

A sajthoz hasonlóan a vaj uniós exportjának is az USA a fő felvevőpiaca, október hónapban 26%-kal növekedett a kivitel előző évhez képest. Kína, Japánt megelőzve a második helyen áll 36%-os növekedéssel, az importált mennyiség (9.204 tonna) ugyanakkor csak egyharmada az USA-ba exportált mennyiségnek. Az első tíz célország legtöbbször irányába kétszámjegyű a növekedés, egyedül Szingapúr csökkentette (-3%) az év folyamán az uniós vaj importját. Írország, Franciaország, Dánia és Hollandia az EU top vaj exportőrei, az ír vaj legfőbb célpiaca 26.285 tonna mennyiséggel (2019 első tíz hónapja alatt) az USA.

A sovány tejpor uniós exportjára ugyancsak az emelkedés jellemző. Az első 10 célország közül csupán Algéria felé csökkent (-29%) egy év alatt a kivitel, de ezzel is a második, míg az első Kína 47%-kal növelte importját. Őket követi Indonézia és a Fülöp-szigetek, amelyek 46, illetve 108%-kal több sovány tejporthoz importáltak az EU-ból, mint előző évben. Belgium, Franciaország és Németország a fő sovány tejpor exportőrök, a német és a francia export fő célpiaca Kína, míg Algéria a francia és lengyel sovány tejpor elsődleges felvevőpiaca.

A teljes tejpor uniós exportja 2%-kal mérséklődött 2019 októberében előző évhez mérten, míg az év elejéhez viszonyítottnak 14%-kal esett vissza, köszönhetően a két fő piac, Omán (-19%) és Algéria

(-24%) felé irányuló export csökkenésének. A két legnagyobb uniós exportőr Hollandia és Dánia 52,3% részesedéssel.

Új-Zéland tejtermék exportja jellemzően ugyancsak emelkedett 2019 első tíz hónapja alatt: a teljes tejpor 16, a sovány tejpor 10, a sajt 5%-kal növekedett és a vaj(olaj)nál mért csökkenés is csupán 2%-os. Teljesen ellentétes a kép az USA esetében, ahol szinte valamennyi főbb tejtermék exportja jelentős mértékben esett vissza: sovány tejporból 8, savóporból 24, teljes tejporból 29, vaj(olaj)ból pedig 37%-kal kevesebb mennyiség került exportra előző évhez viszonyítottn. Fehéroroszország – a rendelkezésre álló szeptemberi adatok szerint – sovány tejporból (+25%) és sajtból (+16%) növelte exportját, míg Ausztrália 2019. január-októberi vaj(olaj) exportja 20%-kal magasabb a 2018. évi mennyiségeknél.

A globális keresletet illetően Kína továbbra is meggyőző növekedési számokat produkál: teljes tejporból 23, sovány tejporból 27%-kal növelte importját. Sajt importja 2019 októberére megközelítette a 94.000 tonnát, ezzel a világ ötödik legnagyobb sajtimportőrévé lépett elő Japán, Oroszország, az USA és Dél-Korea mögött. A vaj(olaj) importja ezzel szemben tovább csökken, 2019 első tíz hónapja alatt összesen 35%-kal esett vissza. A savópor importja ugyancsak jelentősen, 21%-kal mérséklődött, a csökkenés az Afrikai Sertéspestisre vezethető vissza. Oroszország a vaj(olaj) első számú importőre (83.594 tonna), de sajtból is a második helyet foglalja el (195.257 tonna) Japán mögött. Mexikó 2019 első kilenc hónapja alatt 30%-kal csökkentette sovány tejpor importját, így Kína átvette e termék vezető importőri címét. Az EU sajt importját növelte (+8%) az év során. A vaj(olaj) iránti kereslet nem csak Oroszországban (+36%) és az USA-ban (+26%) nőtt jelentősen, de a Fülöp-szigeteken (+9%), Kanadában (+15%) és Japánban (+66%) is. A Fülöp-szigetek a világ vezető importőre sűrített tejből Hong Kong és Oroszország előtt, Kína pedig a második a laktóz és kazeinátok esetében is Új-Zéland, illetve az USA mögött.

Új-Zéland tejtermelése a 2019/2020. kvótaévben (június-október) 0,7, Ausztrália (július-október) termelése 5,5%-kal csökkent az előző kvótaévhez viszonyítottan. Az USA 2019. októberi termelése 1,3%-kal nőtt, ezzel pedig 0,3%-kal emelkedett az USA tejtermelése az első tíz hónap vonatkozásában.

A tejárak tekintetében Új-Zélandon csökkenés, az USA-ban pedig növekedés tapasztalható 2019 októberében. Új-Zélandon a tejár 0,6%-os csökkenéssel 29,17 eurocent/kg-on áll, amely még mindig

4,7%-kal magasabb az egy évvel korábbi árnál. Az USA nyerstej ára egy hónap alatt 1,6%-ot emelkedve októberben elérte a 42,4 eurocent/kg-ot, amely közel 24%-kal haladja meg a 2018. októberi nyerstej árat.

(Forrás: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/milk-market-situation-presentation_en.pdf)

Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása

2019. december 20-án megjelent a VP3-3.1.1-19 számú pályázati felhívás a Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatására.

A támogatás igénybevételére aktív mezőgazdasági termelők, illetve ezen termelők csoportjai jogosultak, akik minőségrendszer tagjai, vagy akik oltalom alatt álló elnevezésű terméket állítanak elő.

A támogatásra jogosult termék a Rögös túró is, mivel az EU által elismert és az Európai Bizottság elektronikus nyilvántartásában (Door-adatbázis) szereplő oltalom alatt álló hagyományos különleges termék.

A támogatás egyik feltétele, hogy a támogatást igénylő által előállított termék (pl. Rögös túró) megfeleljen a (pl. Rögös túró) minőségrendszer követelményeinek, és a termelő jogosult legyen ezen termék előállítására.

A támogatási kérelmek benyújtása 2020. március 2. napjától 2022. december 31. napjáig lehetséges.

A pályázati felhívásra rendelkezésre álló teljes keretösszeg: 2,52 milliárd forint. A felhívás alapján évente 1000 eurónak megfelelő forintösszeget tudnak igényelni a mezőgazdasági termelők, 2023-ig.

Az elbírálás során a pályázók termelői csoportban (TCS) vagy termelői szervezetben vagy szakmaközi szervezetben való részvétel okán 30 pontot kaphatnak, amennyiben ehhez a pályázati felhívás melléklete szerinti tagsági igazolást benyújtják.

A felhívás letölthető: <https://www.palyazat.gov.hu/vp3-311-19-mezgazdasgi-termelk-eu-s-s-nemzeti-minsgrendszerhez-trtn-csatlakozsnak-tmogatsa-1#>

(A “Minőségrendszerekhez kapcsolódó előállítói, termelői csoportosulások tájékoztatási és promóciós tevékenysége” című pályázati felhívás közzététele 2020 tavaszán várható, amely támogatási lehetőség is vonatkozik majd a Rögös túróra.)

Közös Agrárpolitika

Az Agrárminisztérium – a NAIK-AIK közreműködése és a NAK által végzett társadalmasítás mellett – az elmúlt év végén megkezdte a KAP 2021-2027 Stratégiai Terv tervezetének előkészítését. A Stratégiai Terv tartalmazza majd – többek között – az új KAP vonatkozásában a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar beavatkozási igényeit, az eszközöket, a forrásigényeket és az indikátorokat.

A Tej Terméktanács Elnöksége 2019. decemberi ülésén tárgyalta a Stratégiai Terv tervezetének előkészítéséről, és itt került bemutatásra az a tejágazati SWOT elemzés, amely tartalmazza az új KAP ágazatspecifikus beavatkozások indoklását is.

Szintén az új KAP vonatkozásában tárgyalta az Elnökség az 'Általános tejágazati helyzetértékelés és a beavatkozási igények' című anyagot, amely a tejtermelés és feldolgozóipar általános helyzetértékelésén túl olyan beavatkozási pontokat tárgyal, mint a termelő szervezeteket és termelői csoportokat támogató környezet kialakítása, a szakmaközi szervezetek működésének és jogkörének erősítése, támogatási rendszer, szerződéses viszonyok, piaci kockázatkezelő és kárenyhítő eszközök vizsgálata és bevezetése, szakképzett munkaerő biztosítása, beruházási támogatási programok, közétkeztetés, iskolatej, marketing, további ÁFA-csökkentés és végül, de nem utolsósorban a GMO-mentes jelölési rendszer kialakítása.

A Mezőgazdasági és Halászati Tanács utolsó tavalyi brüsszeli ülésén az uniós mezőgazdasági miniszterek egyetértettek abban, hogy további tárgyalások szükségesek az új KAP részletszabályairól, amelyről viszont csak a következő uniós költségvetés elfogadását követően lehet megalapozott döntést hozni.

KMÉ Kiváló Minőségű Élelmiszer

A NÉBIH Élelmiszerbiztonsági Kockázatértékelési Igazgatóságának igazgatója, Dr. Barna Sarolta tavalyi év decemberében tájékoztatta a Terméktanács Elnökségét a KMÉ védjegyrendszeréről, majd 2020 januárjában az ügyvezető igazgató vett részt a Kiváló Minőségű Élelmiszer Védjegy Bíráló Bizottsági ülésén.

A KMÉ egy olyan értékteremtő minőségrendszer, amely – a védjegytulajdonos szerint – a kiváló minőségű élelmiszereket megkülönbözteti a piaci kínálat egyéb termékeitől. A KMÉ előnyös lehet a védjegyes termékeket előállító élelmiszeripari cégek számára, mert a minőségre utaló megkülönböztetések révén magasabb piaci részesedést jelenhet az értékesítésben.

A vásárlóknak pedig hiteles információt és valódi garanciát nyújthat a hazai, kiemelkedő minőségű termékekről.

A KMÉ-nek két, egymásra épülő pillére került kialakításra, Alap és Arany Fokozat. Alap Fokozat esetében a Védjegy- és Tanúsítási Szabályzatokban foglalt előírásokon túl teljesíteni kell az ún. speciális tanúsítási követelményeket is. Az Alap Fokozat védjegy termékcsopontonként bővülve válik elérhetővé, elsőként 2020. januártól a tej és tejtermékek (tej, tejföl, túró, joghurt) esetében.

A NÉBIH által létrehozott, 100%-os állami tulajdonban lévő Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum Non-profit Kft. működteti védjegyjogosultként a KMÉ ellenőrzési és tanúsítási rendszerét. A követelmények kidolgozása, az Arany fokozat elnyerésének alapjául szolgáló Termékmustra megszervezése mögött ott állnak a NÉBIH szakemberei is. A pályázatok elbírálását és a szabályrendszer véleményezését végző Bíráló Bizottság tagjai között az agrártárca, a NÉBIH, a NAK, a szakmai szövetségek (Tej Terméktanács) képviselői és egyetemi szakértők is helyet kaptak, míg a laboratóriumi ellenőrzés hátterét a NÉBIH laboratóriumai adják. Az Arany Fokozat védjegy használatára csak azzal a termékkel lehet pályázni, amely megfelel az Alap Fokozat követelményeinek, és a NÉBIH által koordinált Termékmustrán a legjobb termékek között szerepelt. Termékmustrákra várhatóan félévente kerül majd sor.

A speciális tanúsítási követelményeket terméktípusonként eltérő, két-három oldalas termék-leírások tartalmazzák, amelyek kötelező és választható elemekből állnak. A választható elemek három nagy csoportba sorolhatók: Termék; Technológia/folyamat, valamint Fenntarthatóság (környezetbarát, megújuló energiaforrások alkalmazása, fenntartható gazdálkodási inputok/technológiai módszerek alkalmazása, jogosultság a Tejszív logó használatára, környezetbarát csomagolási megoldás alkalmazása, szállítási távolság). A pályázónak minden csoportból legalább egy kritérium teljesítését vállalnia kell, de maga döntheti el, hogy melyek azok.

A KMÉ védjegy – várhatóan – 2020. februártól lehet teljes jogú, immár lajstromozott védjegy. [A www.kme.hu](http://www.kme.hu) weboldalon minden további információ megtalálható.

A tej termékpálya középtávú kilátásai - 2019-2030

Az Európai Bizottság 2019 decemberében közzétette 2030-ig szóló középtávú előrejelzését a főbb mezőgazdasági termékpályák vonatkozásában ([EU AGRICULTURAL OUTLOOK FOR MARKETS AND INCOME 2019-2030](#)).

Az elemzés a 2019. szeptember végén rendelkezésre álló termelési információk és adatok, valamint az Európai Bizottság által használt agrár-közgazdasági modell alapján készült.

A fenntarthatóság a tejtermelés növekedés korlátja

Az EU tejtermelésének további növekedése várható az előrejelzéssel érintett időszakban: a számítások szerint 2030-ra eléri a 179 millió tonnát, a növekedés évenkénti üteme (+0,6%) azonban alacsonyabb lesz, mint a 2008-2019. években (+1%) volt.

A foszfát kibocsátás csökkentésére vonatkozó, illetve a nitrátokkal kapcsolatos előírások az EU számos tagállamában már most hatással vannak a tejtermelésre (Hollandiában is emiatt csökken a tejtermelés). Mindemellett az ÜHG kibocsátás csökkentési kötelezettség is hatványozottan jelentkezik a tejágazatban, lévén a kérődzők felelősek az EU teljes ÜHG kibocsátásának 5%-áért.

Az átlagos tejhozam a 2019. évi 7.300 kg/tehén szintről 2030-ra várhatóan 8.340 kg/tehén szintre emelkedik, az évenként változás (+1,2%) azonban ez esetben is kisebb lesz a 2008-2019-ben jellemzőnél (+1,9%) a termelési rendszerek növekvő sokfélesége következtében. Ezen hatékonyságnövekedés hatására a tejelő tehenlétszám 1,4 millióval 21,2 millió egyedre fog csökkenni 2030. évre, amely a 2019. évi állománynál 6%-kal kevesebb. A növekvő hozamok az ÜHG kibocsátás csökkentéséhez is hozzájárulnak.

A termelési rendszerek különbözősége a kereslet függvényében

A fenntarthatósági követelmények mellett a társadalmi elvárások az eltérő termelési rendszerekben előállított termékek további különbözőségéhez fognak vezetni. Az EU organikus tej termelése a feltevések szerint például 2030-ban az összes tejtermelés 7%-át fogja kitenni, szemben a 2017-es 3%-os aránnyal. Mindemellett a GMO-mentes, a legelőalapú, az állatjólétet előtérbe helyező és más hitelesített tejtermelési rendszerek növekvő piaci részesedést fognak elérni. A minőséggel és a hitelességgel kapcsolatos egyre erősödő elvárások hatására egyre nagyobb fogyasztói réteg választja a termelői piacokat, a termelőtől való közvetlen vagy egyéb közösség által támogatott rendszeren keresztüli vásárlást. Mindez pedig a közvetlen eladások jelenlegi csökkenő trendjének megfordulását vetíti előre 2030-ra.

Az EU termelésnövekedése megelőzi a versenytársakét

Az Unió éves termelésnövekedése (+1 millió tonna/év) a lassuló ütem ellenére is nagyobb lesz, mint a főbb versenytársaké: az USA 0,5 millió tonna/év

termelésnövekedést tud produkálni a méretgazdaságosság és a hatékonyságnövelés hatására, míg Új-Zéland a környezeti és a természeti források behatároltsága okán 0,1 millió tonna/év növekedést érhet el. A termelésnövekedés globális szintjét a 2008-2019. évek átlagát meghaladóan, 14 millió tonna/év-re becsülik, amelynek csupán 8%-a lesz az uniós termelésnövekedés. A legnagyobb növekedés a fejlődő régiókban várható: India 40%-ot meghaladóan, Ázsia (Kínát és Japánt nem számolva) 25%-kal, Afrika 8%-kal növeli termelését és ezzel önellátottsági fokuk is javul.

A fejlődő országok továbbra is tejhiányosak maradnak

A fejlődő országok tejtermelésének jelentős növekedése sem tudja teljes mértékben kielégíteni a növekvő keresletet, ezért számos régióban megmarad a tejhiány, a fogyasztási igény meghaladja a termelést. A népességnövekedés, a vásárlások növekvő gyakorisága és a hűtési rendszerek fejlesztése meghatározó szerepet játszanak Afrika növekvő keresletében.

Ázsiában a jövedelemnövekedés, valamint a fogyasztói szokások változása indukálja a feldolgozott tejtermékek (friss tejtermékek, sajt) iránti erősödő keresletet, szemben a jelenlegi, a tej alapanyagként való keresletével.

Összességében a globális tej- és tejtermék import növekedése lelassul és az elmúlt időszak 2,1 millió tonna/éves ütemével szemben 2030-ra 0,9 millió tonna/év alá csökken. A növekedés 75%-ért a tejporok iránt – elsősorban a friss tejtermékek alapanyagaként – fennmaradó erős kereslet a felelős, ezt követi a sajt (18%) iránti fokozódó igény.

2030 - az EU vezető pozíciója a tejtermékek kereskedelmében

Az EU a világ tejtermék kereskedelmének 27%-át fogja biztosítani 2030-ban, megelőzve Új-Zélandot (25%) és az USA-t (16%). A globális import csökkenése az EU tejtermék exportjának éves mennyiségében is csökkenést okoz: a 2008-2019 évek mennyiségének (mintegy 250.000 tonna tej egyenértékben) több mint felével. Mindazonáltal az EU a sajt kereskedelmében megerősíti pozícióját, amely a teljes tejtermék exportnövekedés 44%-át teszi ki. A savópor 26, a vaj 19, a friss tejtermékek 14%-ban járulnak hozzá az exportnövekedéséhez, a sovány tejpor esetében azonban a 2019. évi rekord mennyiségeket már nem sikerül felülmúlni.

Erős belpiaci és globális kereslet az uniós sajt iránt

A növekvő globális és uniós belüli keresletre reagálva az uniós sajttermelés várhatóan a teljes uniós tejtermelés növekedés 24%-át fogja lefedni. A megtermelt sajt több

mint fele a belpiacra, elsősorban élelmiszeripari továbbfelhasználásra kerül a kényelmi termékek népszerűsége és az on-the-go snackek irányába eltolódó új fogyasztói szokások hatására. Mindemellett a sajt az egyre népszerűbb vegetáriánus étrend részévé is válik és mindezek következtében az uniós egy főre eső sajt fogyasztás csaknem 1 kg-mal 20,2 kg/fő-re fog emelkedni 2030-ra. Az exportpiacon az EU 6%-kal 34%-ra növelheti piaci részesedését. Az ázsiai piacok maradnak a legnagyobb importőrök, Japán 2030-ra a világ vezető sajtimportőrévé válik és Kína kereslete évente 7%-kal fog növekedni.

A friss tejtermékek növekvő uniós exportja

A fogyasztói tejfogyasztás tovább mérséklődik, 7 kg/fő csökkenéssel 50 kg/fő alá esik, ami magyarázza a friss tejtermékek uniós fogyasztásának várható visszaesését. A csökkenést kismértékben kompenzálni tudja a joghurt (+0,1 kg/fő) és a tejszín (+0,4 kg/fő) fogyasztásának növekedése. 2030-ra a friss tejtermékek 1 főre eső fogyasztása elérheti a 82 kg-ot, a csökkenés 40%-kal kisebb a 2008-2019. évek közötti csökkenés mértékénél.

A friss tejtermékek fogyasztása globális szinten növekszik a változó felhasználási szokásoknak (közvetlen fogyasztás összetevőként való felhasználás helyett) és a fogyasztói igényeknek köszönhetően. Mindennek hatására az uniós export várhatóan nagyobb mértékben, közel 3%-kal fog éves szinten növekedni 2030-ra.

Az uniós vaj árának visszarendeződése

A 2018-2019. évek magas vaj árai számos feldolgozót arra kényszerítettek, hogy az előállítás során a vajat az olcsóbb növényi zsírral helyettesítsék. Mindazonáltal a vaj továbbra is fő összetevője a vajás péksüteményeknek (viennoiserie) és azon fogyasztók körében is magasan értékelt, akik a természetes termékeket keresik. Mindez a vaj egy főre eső fogyasztásának mérsékelt növekedését (+0,3 kg) vetíti előre 2030-ra.

Új-Zéland, amely a világ vezető vaj exportőre, korlátozott termelés növelési kapacitásokkal bír, miáltal az EU nagyobb piaci részesedést tud szerezni a vaj globális kereskedelmében: 2030-ra 6%-os növekedéssel 22%-ot érhet el. Mindemellett az uniós vajtermeléshez viszonyított export aránya továbbra is 10% alatt marad. A 0,8%-ra becsült éves vaj előállítási növekedést elsősorban az unión belüli kereslet indukálja.

A tejfehérje és tejszír ár arányának visszarendeződése és növekvő tejár

A sovány tejpor és a vaj ára közötti különbség a normális szintre áll vissza: az uniós vaj ár 2030-ra

3.600 EUR/tonna közelében, míg a sovány tejpor ára 2.600 EUR/tonna szinten fog mozogni. A fehérje-zsír aránynak ennek megfelelően enyhén emelkednie kell. Mindezen változások hatására az uniós nyers tejár, illetve a sovány tejpor és vaj árából számított tejár a világpiaci tejár szintje fölé marad, ösztönözve a termelés növekedését és reagálva a magasabb hozzáadott értékű termékek fontosságának és részarányának növekedése keltette igényekre.

Az uniós sovány tejpor és savó erős világpiaci pozíciója

Az EU a sovány tejpor árnövekedése ellenére továbbra is versenyképes marad. Az előrejelzés időszakára 1,7%-os éves termelésnövekedéssel számolva az export 2030-ra ismét elérheti a 2019. évi rekord szintet, amikor a 2015-2016. évben betárolt rekordmennyiségű sovány tejpor készlet kiürítésre került. Az EU az USA mögött a második legnagyobb exportőr marad. 2030-ra az import kereslet több mint 3 millió tonnával fog növekedni, elsősorban Ázsiában (56%), amely a 2008-2019. időszak növekedésének egyharmada.

A teljes tejpor és a savópor globális kereskedelmének növekedésének lelassulása várható, mivel egyre több ország fejleszti saját termelési kapacitását (a 2008-2019. időszak abszolút növekedésének 42%-a várható a teljes tejpornál és 53%-a a savópornál). E tekintetben az EU várhatóan csökkenteni fogja teljes tejpor exportját, éves szinten 1%-kal, míg a savó exportja továbbra is növekedni fog, habár a 2008-2019. évekre jellemző 5% feletti mértéktől elmaradva éves szinten csupán 1,4%-kal.

A jövőben is a belső piac marad a teljes tejpor és a savópor fő piaca, legfőképpen a továbbfeldolgozás (a teljes tejpor esetében pl. a csokoládégyártás) növekvő igénye következtében. A savópor mindemellett a felnőtteknek szánt speciális táplálkozási (sport, idős kori, gyógyászati) termékeknél kerül nagy arányban felhasználásra. Összességében mintegy 4 millió tonna tej kerül a tejpor feldolgozásba.

Egyéb tejtermékek és tejalapú feldolgozott termékek növekvő kereslete

Az előrejelzéssel érintett időszakban a tejszír és fehérje egyéb tej-, illetve a tejet csak összetevőként tartalmazó termék (pl. laktóz, gyermek tápszer, zsírral dúsított porított termékek) történő feldolgozásának növekedése várható az erős kereslet és a kedvező jövedelmezőség következtében. Ezen termékek elsősorban az Unión belül kerülnek feldolgozásra és forgalmazásra, de az export is jellemző. A számítások szerint 2030-ra 3,5 millió tonna tej (a tejtermelés növekedés 30%-a) fordítódik ezen termékek előállítására.

(Forrás: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/agricultural-outlook-2019-report_en.pdf)

EU tanulmány a termelői szervezetekről

Az Európai Bizottság által 2019 októberében közzétett új tanulmány a termelői szervezetek, valamint a termelői szervezetek csoportosulásai által a gazdálkodóknak nyújtható azon előnyöket mutatja be, amelyekkel erősíthető a gazdálkodók élelmiszer ellátási láncban betöltött pozíciója.

Az Unióban jelenleg több mint 42.000 db termelői együttműködésen alapuló – jogi személyiséggel bíró – termelői szerveződés működik. 2017-ben 3.505 darab elismert termelői csoport, illetve csoport szintű együttműködés működött, mely ezen speciális szervezetek szerepének elismerésére, létjogosultságára utal.

A tagállamok közül Franciaország, Németország és Spanyolország rendelkezik a legtöbb elismert termelői szervezettel, illetve azok csoportosulásaival, szám szerint 759, 658 és 588 darabbal, amely együttesen uniós szinten mintegy 60%-os reprezentativitást jelent. Az ágazatok vonatkozásában a szervezetek több mint 50%-a a zöldség-gyümölcs szektorban működik, ezt követi a tejtermék ágazat, az oliva és a bor ágazat.

A tanulmány megállapította, hogy az elismert termelői szervezeteknek és termelői szervezetek csoportosulásainak fő célkitűzései ágazattól függetlenül közősek: a termelés tervezése, kereslethez való igazítása, az előállított termékek koncentrációja, piacra jutás segítése gazdasági, technológiai és társadalmi előnyöket hozva a tagok számára. A tanulmány bizonyos akadályozó tényezőket is nevesít a termelői szervezetekhez való kapcsolódás terén, mint például az önállóság elvesztésétől vagy a plusz költségektől való félelmet. A termelői szervezetek sikeréhez nagymértékben járul hozzá az adott ország tradíciója a mezőgazdasági szerveződések vonatkozásában, valamint hogy a termelői szervezetek mennyire képesek a globalizált piacon versenyképesen működni.

A tanulmány letölthető: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/report-producer-organisations-study_en.pdf.

(Forrás: https://ec.europa.eu/info/news/producer-organisations-strengthen-farmers-position-food-supply-chain-2019-oct-23_en)

Földrajzi árujelzők új adatbázisa – eAmbrosia

A 2019 áprilisában elindított, a földrajzi árujelzők nyilvános adatbázisaként szolgáló új regiszter, az eAmbrosia a

nagyobb átláthatóság valamint az egyszerűsítés érdekében került létrehozásra a három adatbázisban (DOOR, e-Spirit-Drinks és e-Bacchus) nyilvántartott földrajzi árujelzők elérhető információinak centralizációjával.

Az adatbázis felállítása három lépcsőfokban történt: 2019 áprilisában elsőként a borászati termékek földrajzi árujelzői kerültek a regiszterbe feltöltésre, amelyet 2019 júliusában a szeszesitalok követtek. Utolsó lépésként, 2019 végén a DOOR adatbázisban szereplő valamennyi mezőgazdasági-, élelmiszeripari termék átkerült az eAmbrosia rendszerbe.

Jelenleg több mint 3300 termék nevének védelmét biztosító földrajzi árujelző van használatban, az ezeket tartalmazó regiszter az alábbi linken elérhető: <https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/geographical-indications-register/>.

(Forrás: https://ec.europa.eu/info/news/geographical-indications-food-wine-and-spirit-drinks-now-available-new-public-database-2020-jan-10_en)

Az EU takarmányfehérje ellátása

Az Európát 2018. évben ért aszály jelentősen befolyásolta a 2018/19 évek takarmányellátottságát. Az EU ön-ellátási aránya 80%-ról 77%-ra esett vissza, míg a teljes takarmány ellátottság 4%-kal 83 millió tonnára mérséklődött a tehén- és a sertésállomány csökkenésével összhangban.

Továbbra is a szálas takarmány (zöldtakarmány, siló-kukorica) a takarmányfehérje fő forrása, aránya a teljes uniós takarmány felhasználásból 42%. Az olajos mag és -dara részaránya 1%-kal emelkedve eléri a 23, illetve 26%-ot. Miközben az EU szálas takarmányokból önellátó, az olajnövény – főként a szója- és repcemag dara tekintetében – szükségletnek csupán 26%-át termeli meg az Unió. Az alacsonyabb takarmányszükséglet következtében valamennyi takarmányfehérje forrás fogyasztása lecsökkent, mindemellett bizonyos fokú átrendeződés figyelhető meg a kukorica import növekedése, valamint a repce-, illetve napraforgódara helyett a szójadara nagyobb felhasználása tekintetében.

Az Európai Bizottság által közzétett 2018/19 évi takarmányfehérje mérleg az alábbi linken elérhető: https://ec.europa.eu/info/files/eu-feed-protein-balance-sheet-2018-19_en.

(Forrás: https://ec.europa.eu/info/news/commission-publishes-updated-eu-feed-protein-supply-2019-nov-14_en)

A Tej Terméktanács havi rendszerességgel összeállított Jogszabályfigyelője ad tájékoztatást a teljes termékpályát lefedő nemzeti és uniós jogszabályokról és közleményekről, továbbá rendszeres része a RASFF, az EU tagországokban működő, az élelmiszerekre és a takarmányokra vonatkozó gyorsvészjelző rendszer tej termékpályára vonatkozó bejelentéseinek listája, valamint az FM Értesítő és a Magyar Szabványügyi Testület termékpályát érintő közleményeinek publikálása.

A 2019. IV. negyedévének fontosabb jogszabályai a következők:

HAZAI JOGSZABÁLYOK

2019. évi CXIII. törvény az öntözéses gazdálkodásról

A törvény előírásokat tartalmaz a természeti erőforrások megővése, a mezőgazdaság alkalmazkodóképességének erősítése, az öntözéses gazdálkodás elterjesztése, valamint az öntözési közösségek kialakítása érdekében.

52/2019. (XI. 14.) AM rendelet az egyes agrártámogatások kifizetésével összefüggő módosításokról

A rendelet módosítja az átmeneti nemzeti tejtámogatás mértékét az addigi 5,36 Ft-ról 5,43 Ft-ra emelésével történelmi bázis jogosultságokként, továbbá az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló rendeletet a 2019. évben rendelkezésre álló keret összeg 500 millió forintos emelésével.

352/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet az élelmiszerlánc területén kötelező előírások és ajánlott szakmai irányelvek gyűjteményei kiadásának rendjéről szóló 220/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet módosításáról

A Magyar Élelmiszerkönyv Bizottság összetételét érintő módosítás szerint az élelmiszeripari vállalkozások szakmai és érdekvédelmi szervezetei – a korábbi 3 fő helyett – összesen 6 főt javasolhatnak a Bizottságba.

63/2019. (XII. 19.) AM rendelet a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet módosításáról

A rendelet a tervezési irányérték vonatkozásában tartalmaz módosításokat. Módosul a „Bűzre vonatkozó tervezési irányértékek” című melléklet is, ebben szerepel – többek között – a tejfeldolgozás, az intenzív állattartás, az állati takarmánygyártás, stb. eseten alkalmazandó irányérték is.

KÖZLEMÉNYEK

49/2019. (X. 30.) számú MÁK Közlemény az óvoda- és iskolatej program szabályozásáról szóló 21/2017. (IV. 26.) FM rendelet szerinti támogatás kifizetése iránti kérelem benyújtásáról

A kifizetési kérelem a www.mvh.allamkincstar.gov.hu honlap elektronikus kérelemkitöltő felületén, a Kincstár által erre a célra kialakított elektronikus űrlapon nyújtható be.

A kifizetési kérelem a rendeletben meghatározott szállítási időszakokban kiszállított tejtermékekre vonatkozóan időszakonként egy alkalommal, az adott időszakot követő harmadik hónap utolsó napjáig nyújtható be a Kincstárhoz.

50/2019. (XI. 04.) számú MÁK Közlemény a mezőgazdaság, az erdőgazdálkodás és az élelmiszeripar beruházási hiteleihez kapcsolódó kamattámogatásról szóló 42/2019. (IX. 20.) AM rendelet szerinti beruházási hitelhez kapcsolódó kamattámogatás igénybeviteléhez szükséges nyomtatványok rendszeresítéséről

A hiteligénylő a kamattámogatási kérelmet a közlemény melléklete szerinti Kamattámogatási kérelem nyomtatványon nyújthatja be az előírt mellékletekkel együtt a pénzügyi intézményhez, amely azt legkésőbb 2020. december 31-ig postai úton továbbítja a Kincstár részére.

Az agrárminiszter közleménye a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 12. § (5) bekezdése szerinti aszályhelyzet kihirdetéséről

Az agrárminiszter a 2011. évi CLXVIII. törvény alapján a 2019. kárenyhítési évre vonatkozóan aszályt hirdet ki az ország egész területére.

Még három vidékfejlesztési pályázat az ÉFK-ben

A Vidékfejlesztési Program éves fejlesztési keretében (ÉFK) három meghirdetés előtt álló pályázat található:

- A „Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása” (VP3-3.1.1-19) című pályázat (amely 2019 decemberében meghirdetésre került)
- A „Rövid Ellátási Láncokhoz kapcsolódó beruházások támogatása az élelmiszeripar és a borászat területén” (VP3-4.2.1-4.2.2-19) című pályázat (A pályázatot 2019.07.17-én írták ki társadalmi egyeztetésre.)
- „A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat működését szolgáló Technikai Segítségnyújtás Projekt” (VP-20.5-19) című pályázat

Elérhetőek a 2019. évi Gazdálkodási Napló „web-GN” és a nitrát adatszolgáltatás nyomtatványai

A nyomtatványok a Nébih honlapján a <http://anyk.nebih.gov.hu/> linken keresztül érhetőek el közvetlenül. Az egyes támogatási konstrukciók esetében beküldendő kötelező adat tartalmat a pályázati felhívások tartalmazzák.

A gazdálkodási napló esetében az adatszolgáltatást 2020. január 1. és január 31. között, a Nitrát adatszolgáltatást pedig 2020. január 1-től 2020. március 31-ig kell teljesíteni. Gazdálkodási napló esetében a határidőn túli adatszolgáltatásra nincs lehetőség. A nitrát adatlap esetében a Hatóság az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére felszólítást küld, amely esetben lehetőség lesz a határidő letelte után is elektronikusan eleget tenni ezen kötelezettségnek.

Elérhető az Állati Melléktermék Elektronikus Bejelentési Rendszer (MR) tehetik meg az érintettek.

A 2019-es évre vonatkozó jelentési időszak 2020. január 1 - március 1-ig tart, az elektronikus jelentést a Nébih Állati Eredetű Melléktermék Bejelentő

Rendszerében (MR) tehetik meg az érintettek.
Decembertől elektronikus úton is benyújtható a „148-as” állategészségügyi szolgáltatásokra vonatkozó jóváhagyási kérelem

2019. december 2. napjától a Nébih Ügyfélprofil Rendszerén (ÜPR) keresztül is benyújthatják a jóváhagyási kérelmeket a jogszabályban meghatározott állategészségügyi szolgáltatást igénybe vevő vállalkozások. A jóváhagyási kérelmek az új, elektronikus út mellett továbbra is beadhatók hagyományos formában, a megyei kormányhivatalok járási ügyfélszolgálatain is.

EU JOGSZABÁLYOK

1670/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról „Grana Padano” (OEM)

Az Európai Bizottság Olaszország kérelmére a Grana Padano” (OEM) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

1674/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról „Beurre d’Isigny” (OEM)

Az Európai Bizottság Franciaország kérelmére a „Beurre d’Isigny” (OEM) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

1683/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról („Crème d’Isigny” [OEM])

Az Európai Bizottság Franciaország kérelmére a „Crème d’Isigny” (OEM) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja. A módosítás keretében a „Crème d’Isigny” elnevezés „Crème d’Isigny”/„Crème fraîche d’Isigny” elnevezésre változik.

1684/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról („Banon” [OEM])

Az Európai Bizottság Franciaország kérelmére a „Banon” (OEM) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

1725/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet egy elnevezésnek az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába való bejegyzéséről „Telemea de Sibiu” (OFJ)

A 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a 668/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet XI. melléklete szerinti 1.3. osztályba (Sajtok) tartozó „Telemea de Sibiu” (OFJ) elnevezés az oltalom alatt álló

eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzésre kerül.

1751/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet a „Havarti” (OFJ) elnevezésnek az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és az oltalom alatt álló földrajzi jelzések nyilvántartásába való bejegyzéséről

A 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a 668/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet XI. melléklete szerinti 1.3. osztályba (Sajtok) tartozó „Havarti” (OFJ) elnevezés az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzésre kerül. Azok a Németországban és Spanyolországban székhellyel rendelkező gazdasági szereplők, akik 2010. október 5. előtt kezdték meg a „Havarti” elnevezésű sajtermék forgalmazását, az e rendelet alkalmazásától számított 5 éves átmeneti időszakon keresztül tovább használhatják a „Havarti” elnevezést.

1785/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról („Ragusano” [OEM])

Az Európai Bizottság Olaszország kérelmére a „Ragusano” (OEM) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

1776/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletének módosításáról

2020. január 1-jétől a 2658/87/EGK rendelet I. mellékletét a Kombinált Nomenklatúra teljes és naprakész változatával kell felváltani, amelyet ki kell egészíteni a Tanács vagy a Bizottság által elfogadott intézkedések eredményeképpen meghatározott autonóm és szerződéses vámtételekkel. A 2658/87/EGK rendelet I. mellékletének helyébe e rendelet mellékletének szövege lép.

1989/2019/EU Tanácsi határozat az Európai Bizottság kinevezéséről

Az Európai Tanács a 2019. december 1-jétől 2024. október 31-ig terjedő időszakra kinevezte az Európai Bizottság elnökét, alelnökét és tagjait. Az Európai Bizottság névsorát a határozat tartalmazza.

Az új agrárbiztos a lengyel Janusz Wojciechowski lett. A leköszönő korábbi biztos, Phil Hogan az új ciklusban is az Európai Bizottság tagja maradt, mint kereskedelempolitikai biztos.

1876/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet egy oltalom alatt álló eredetmegjelöléshez vagy földrajzi jelzéshez kapcsolódó termékleírás módosításának jóváhagyásáról („Roma” [OEM])

Az Európai Bizottság Olaszország kérelmére a „Roma” (OEM) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

1877/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet egy oltalom alatt álló eredetmegjelöléshez vagy földrajzi jelzéshez kapcsolódó termékleírás módosításának jóváhagyásáról („Valle d’Itria” [OFJ])

Az Európai Bizottság Olaszország kérelmére a „Valle d'Itria” (OFJ) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

1879/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet egy oltalom alatt álló eredetmegjelöléshez vagy földrajzi jelzéshez kapcsolódó termékleírás módosításának jóváhagyásáról („Vallagarina” [OFJ])

Az Európai Bizottság Olaszország kérelmére a „Vallagarina” (OFJ) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

1940/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet egy elnevezésnek az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába való bejegyzéséről „Paški sir” (OEM)

A 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a 668/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet XI. melléklete szerinti 1.3. osztályba (Sajtok) tartozó „Paški sir” (OEM) elnevezés az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzésre kerül.

1953/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 26. cikkének (5) bekezdése értelmében a 2019-es pénzügyi évről átvitt előirányzatok visszatérítéséről

Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap által finanszírozott intézkedésekhez kapcsolódó, le nem kötött előirányzatok a rendeletben meghatározott feltételek szerint átvihetők a következő pénzügyi évre. A Magyarország részére meghatározott összeg 15 632 995 euró.

1983/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az (EU) 2017/39 végrehajtási rendeletnek az uniós támogatás újraelosztása tekintetében történő módosításáról

Az Európai Bizottság a rendelettel pontosítja az iskola-programban igénybe vehető uniós támogatások fel nem használt részének újraosztásának szabályait.

2005/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Határozat a 2009/406/EK európai parlamenti és tanácsi határozat által szabályozott, 2017. évre vonatkozó, tagállamonkénti üvegházhatásúgáz-kibocsátásokról

A határozat melléklete szerint Magyarország 2017. évi üvegházhatásúgáz-kibocsátása 43.141.883 tonna szén-dioxid-egyenérték.

2074/2019/EU Bizottsági Felhatalmazáson Alapuló Rendelet az (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unióból származó és valamely harmadik országba történő beléptetés elutasítását követően oda visszaküldött bizonyos állat- és áruszállítmányok egyedi hatósági ellenőrzésének elvégzésére vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről

A rendelet szabályokat állapít meg az Unióból származó és valamely harmadik országba történő beléptetés elutasítását követően oda visszaküldött állat- és áruszállítmányok, valamint az állati eredetű termékek és összetett termékek szállítmányaira vonatkozó egyedi hatósági ellenőrzések szabályai vonatkozásában.

2185/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról („Bleu du Vercors-Sassenage” [OEM])

Az Európai Bizottság Franciaország kérelmére a „Bleu du Vercors-Sassenage” (OEM) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyja.

2204/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet egy elnevezésnek az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába való bejegyzéséről („Κρασοτύρι Κω” (Krasotiri Ko)/”Τυρί της Πόσσιας” (Tiri tis Possias) (OFJ))

A 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a 668/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet XI. melléklete szerinti 1.3. osztályba (Sajtok) tartozó „Κρασοτύρι Κω” (Krasotiri Ko)/”Τυρί της Πόσσιας” (Tiri tis Possias) (OFJ) elnevezés az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzésre kerül.

2205/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet egy elnevezésnek az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába való bejegyzéséről („Κριτσά” (Kritsa) (OFJ))

A 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a 668/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet XI. melléklete szerinti 1.5. osztályba – Olajok és zsírok (vaj, margarin, olaj stb.) tartozó „Κριτσά” (Kritsa) (OFJ) elnevezés az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzésre kerül.

2031/2019/EU Bizottsági Végrehajtási Határozat a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos következtetéseknek az élelmiszer-, ital- és tejipar tekintetében történő meghatározásáról

Az élelmiszer-, ital- és tejipar tekintetében alkalmazandó elérhető legjobb technikákkal (BAT) kapcsolatos következtetések a határozat mellékletében foglalt formában kerülnek elfogadásra.

2019/C 408/06 egy elnevezés bejegyzése iránti kérelem közzététele a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 50. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján

Az Európai Bizottság közzéteszi a „Győr-Moson-Sopron Megyei Csemege Sajt” (OFJ) elnevezésre vonatkozó, az 1151/2012/EU rendelet 50. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti egységes dokumentumot, illetve termékleírást. Az elnevezés bejegyzése ellen kifogással lehet élni a határozatnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésétől számított három hónapon belül.

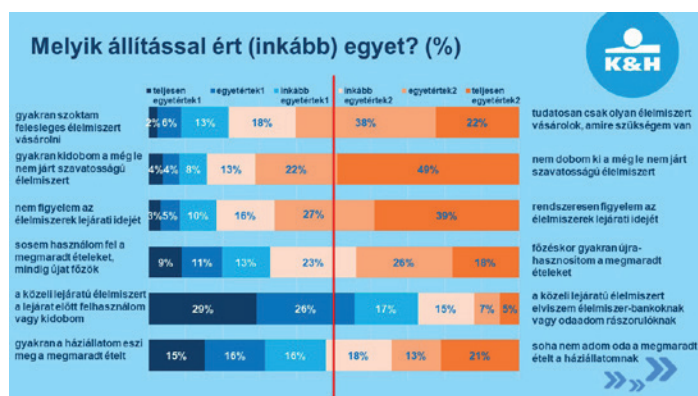
A jogszabályokról bővebb tájékoztatás található a Tej Termék Tanács Jogszabályfigyelőjében.

VÉLEMÉNYEK, ÉRDEKESSÉGEK

MUTASD A HŰTŐDET, MEGMONDOM KI VAGY

Többnyire olyan ételt vásárolunk, amire valóban szükségünk van, emellett a többség rendszeresen figyeli a lejáratí időt, és nem dob ki még le nem járt ételt – derül ki a K&H lakossági kutatásából. Ha mégis lejár a szavatossági idő, akkor leginkább zöldség, gyümölcs, tejtermék, felvágott és pékáru landol a kukában.

Az Agrárminisztérium jelentése szerint 2017-ben fejnként mintegy 68 kilogramm élelmiszert dobtunk ki, ami a teljes lakosságra vetítve évi 1,8 millió tonna kukában landoló ételt jelent. „A Boston Consulting Group jelentése szerint 2030-ig világszinten évente 1,9%-kal fog emelkedni a kidobott élelmiszer mennyisége. A probléma a fejlett országokban főként a kiskereskedelemben, de még inkább a fogyasztóknál jelentkezik, főként amiatt, hogy túl sokat vásárolnak, amit végül nem tudnak elfogyasztani, vagy meg sem vesznek bizonyos élelmiszereket, mert nem felelnek meg az esztétikai követelményeknek. Az élelmiszer-pazarlás tehát nagyon is aktuális téma. Reprezentatív, 500 fő megkérdezésével történt kutatásunk során ezért arra kerestük a választ, hogy mennyire tudatosan vásárolnak a magyar emberek élelmiszert, milyen gyakran dobják ki a szemétkbe a különböző típusú élelmiszereket, illetve, szoktak-e közeli lejáratú élelmiszereket vásárolni” – ismertette a kutatás témáját Tresó István, a K&H Agrárfejlesztési főosztály vezetője.

Így bánunk az élelmiszerekkel

A K&H kutatása alapján a magyarok többnyire csak azt az élelmiszert vásárolják meg, amire valóban szükségük van, és a szavatossági időre is figyelnek. Amikor pedig közeleg a lejáratí idő, inkább gyorsan felhasználják vagy kidobják az ételt, miközben csak

töredékük jut-tatja el rászor-lóknak ezeket az ételeket. Ha pe-dig többet főztek vagy vásároltak a kelletténél, ak-kor szinte ugyan-annyian vannak azok, akik a há-ziállatuknak adják a vacsorájukat, és akik szerint a maradék nem nekik való.

Tartós élelmiszert kevésbé, pékárukat annál gyakrabban dobunk ki

A kutatás arra is rávilágít, hogy a magyar lakosság úgy gondolja, többnyire nem szokott ételt a szemetesbe dobni. Ha azonban megnézzük külön-külön az egyes ételfajtákat, nagy eltéréseket láthatunk. Természetesen a tartós élelmiszerek – tészta, rizs, konzerv, olaj – és a hústermékek esetében fordul elő a legke-vésbé, hogy szavatossági probléma miatt kidobnánk, bár itt is előfordul. A zöldség, gyümölcs, a tejtermé-kek, hús, felvágottak és pékáru esetében azonban már azok vannak nagyobb arányban, akik ritkán ugyan, de kidobják ezeket az ételeket. Mindezek közül a pékáru és a felvágott emelkedik ki, a válaszok alapján ugyanis ez az a két élelmiszertípus, amelyek a leg-gyakrabban végzik a szemetesben.

Kelendők a közeli lejáratú élelmiszerek

Egyre több boltban találkozhatunk külön polccal, ahova a közeli lejáratú élelmiszereket helyezik ki az eredeti ár töredékéért. Úgy tűnik, hogy erre is van kereslet, ugyan-is összességében a válaszadók többsége (87%) szokott ilyen termékeket vásárolni, habár egyelőre csak ritkán.

A TEJÜGY SZÍVÜGY A VITAFORTNÁL

A Vitafort egészségtudatos takarmányozási stratégiájának fontos állomásaként, 2019-ben a Noack Magyarország Kft., a martonvásári Prorag Agrárcentrum Kft. és a Vitafort Zrt. is társult tagja lett a francia Bleu-Blanc-Coeur Szövetségnek.

Lenmagos takarmányozással a jobb termelési eredményekért és az egészségért

A francia Bleu-Blanc-Coeur Szövetség által fémjelzett minősítési rendszer francia és nemzetközi sikere - a Vitafort Zrt. és a Noack Magyarország Kft. közös fellépése és többéves munkája eredményeként - már Magyarországon sem ismeretlen. A két cég közös kezdeményezéseként, s szoros együttműködésben elkötelezetten támogatjuk ezt a minőségi rendszert, s az általa képviselt ideológiát.

A Bleu-Blanc-Coeur magyar fordítása Kék-Fehér-Szív. Ez a szövetség arra jött létre, hogy a takarmányozáson keresztül gazdasági haszonállataink jobb egészségét biztosítsa illetve, hogy az így előállított állati termék minőségének (omega-3 tartalom növelése) javításával hozzájáruljon az emberek egészséges táplálkozásához. Mindezt a legkisebb környezeti terhelés mellett, a fenntarthatóság jegyében.

A szövetség ideológiájának is küldetésének megismertetése, elismertetése 20 év kitaró munka eredménye. A minősítési

eljárás látványosan terjed, jelenleg Franciaországban az állati eredetű élelmiszerek piacának 10-15 % át kontrolálja. A jól kiépített rendszer teljes mértékben zárt, s valamennyi - az egészséges élelmiszerláncban érintett kulcsszereplő - aktív szerepet vállal benne: a feltárt lenmag alapanyag előállító, a takarmánygyártó, az állati termék előállító, a termék feldolgozó, az értékesítés és éttermi hálózat, valamint a humán egészségügy aktív részvételével. A szövetség ennek a körnek az egybehangolt működését koordinálja.

Tejügy a szívügyünk!

A hazai előkészítő munka 2012-ben indult, amikor is partneri körünkben elkezdtek alkalmazni a feltárt lenmagos takarmányozási stratégiát. Ez a takarmányozási gyakorlat jelentősen eltér a versenytársak által képviselt takarmányozási irányelvektől, s mára az egyik legsikeresebb és legelterjedtebb módszer a Vitafort tejelő tehén takarmányozási programjában.

A többéves gyakorlat és a telepeken elért eredmények minket igazoltak. Büszkék vagyunk első magyarországi minősítési sikerünkre. A partnergazdaságok közül elsőként a PROGRAG Agrárcentrum Kft. tejtermelő gazdaság felelt meg az előírásoknak és nyert felvételt a szövetségbe.

Vitafort - lenmagos takarmányozási program

Jelenleg 23 partnergazdaságban alkalmazzuk a feltárt lenmagos takarmányozási programot, több mint 15 000-es tehénlétszámmal, napi 450 000 liter megtermelt tejfel (Tehénállományok: 200-1250/telep).

A Vitafort takarmányozási programjában a francia VALOREX cég, speciálisan feltárt, extrudált lenmag készítményeit (Easylin) alkalmazzuk. A lenmag magas omega-3 tartalma jó hatással van a tehenek egészségére, etetésével csökken az acidózis és a ketózis előfordulása és a szomatikus sejtszám, s egyúttal javulnak a szaporodásbiológiai paraméterek, valamint pozitív hatása van a tejtermelésre. A termék legnagyobb felhasználói: Franciaország, Anglia és Németország (200-250 ezer tonna/év).

Feltárt lenmag (EASYLIN) etetésének előnyei

- nagy hatékonyságú energiaforrás a magas tejhozam eléréséhez (védett zsírok kiváltása)
- növeli a tejben a telítetlen zsírsavak arányát (több energia marad a tejtermelésre)

- a bendőben keletkező metán csökkentése (több energia marad a tejtermelésre)
- a termékenységi hormonok előszakasza
- ideális omega 3/omega-6 arány, gyulladás - csökkentő hatás (magas 91-es IT -3 -as érték)
- alkalmazásánál csökkenthető vagy teljesen elhagyható a drága védett fehérje használata, ez a módszer magasabb oldódó fehérje ellátást igényel.
- egyidejűleg tejhozam növekedést és jobb egészségi állapotot idéz elő
- elősegíti az omega-3 bekerülését az emberi táplálékláncba a tej -, és húsfogyasztás során.

A Vitafort partnerek visszajelzése és a telepi tapasztalatok alapján a feltárt lenmagos takarmányozással a genetikai potenciálnak és a telepi lehetőségeknek megfelelő tejtermelési eredmény érhető el, jó állategészségügyi és szaporodásbiológiai állapot mellett. Magas, akár 43-44 kg-os fejési átlag is megcélozható, a két ellés közötti idő 400 nap alá csökkenthető, 70-80% közötti kiegyensúlyozott produktivitási mutatók mellett.

A Bleu-Blanc-Coeur társulás hitvallása megfelelő ágazati összefogással itthon is sikerre vihető kezdeményezés. Jelenlegi és leendő új partneri körben keresünk hasonló elveken működő vagy erre fogékony gazdaságokat, feldolgozókat a szektor valamennyi szegmenséből. A szakmaközi szervezetek pld. A Tej Terméktanács országosan ismert, a tejfogyasztást népszerűsítő TEJ-SZÍV programjának támogatásához szakmai hátteret nyújthatunk.

Takarmányozási programunk figyelemreméltó marketing válasz a környezetterhelési hatások (CO₂, metán) negatív kampányára is, ami legyanosabban sajnos éppen ezt az ágazatot sújtja.

A Vitafort takarmányozási csapata felkészült. Nemzetközi és jelentős hazai tapasztalatok birtokában nyújtunk segítséget a rendszerbe való belépéshez valamint a minősítési rendszer követelményeinek való szakmai megfeleléshez.

„MINDENKINEK JOGA VAN AHHOZ, HOGY JOBBAN TÁPLÁLKOZZON”

Tóth Attila
szarvasmarha üzletágvezető, Vitafort Zrt.

Szakmai út Franciaországban

www.vitafort.hu

TEHENEINK EGÉSZSÉGE A MI EGÉSZSÉGÜNK IS

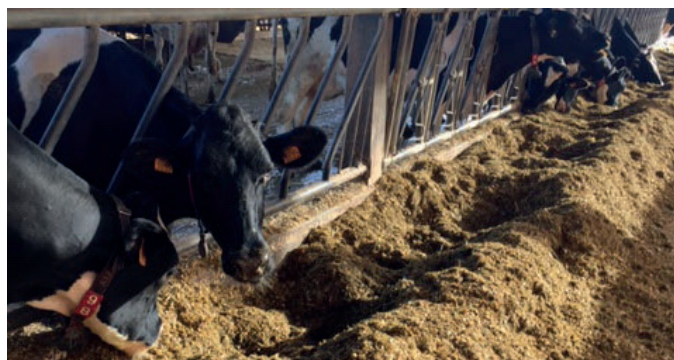
2019. október 7-11 között a NOACK Magyarország Kft szervezésében a Vitafort szarvasmarha szakspecialistái Franciaországba tettek szakmai látogatást. Az utazás célja egyedi boxos fejőrobotokat használó telepek látogatása, betekintés a feltárt lenmag alapú termékeket fejlesztő és gyártó

VALOREX cég működésébe, és a Franciaországban 20 éve indult, Bleu-Blanc-Coeur Szövetség filozófiájának megismerése.

Kapcsolódás a fogyasztókhoz: farmok, tejfeldolgozó üzemek és a Bleu-Blanc-Coeur Szövetség

Utunk során a számos, feltárt lenmag készítményt használó, egyben GMO-mentesen termelő farmok közül négyet látogatunk meg:

- **JEAN-PIERRE PASQUET farm**
40 tehén, 10.500 kg-os átlag laktáció
- **GAEC DE GAINÉ farm**
66 tehén, 11.000 kg-os átlag laktáció
- **EARL DES RUISSEAUX farm**
86 tehén, 11.000 kg-os átlag laktáció
- **GAEC GRAND VILLIERS farm**
130 tehén, 10.000 kg-os átlag laktáció

Jean-Pierre Pasquet, a Bleu-Blanc-Coeur Szövetség alapítója, ideje nagy részét már ennek szenteli.

A megtekintett farmokon 5-10 éve istálló robotok működnek. Bleu-Blanc-Coeur Szövetség résztvevő farmok tulajdonosainak a fejőrobotok beépítésével lehetősége nyílt aktív szerepet vállalni a magasabb hozzáadott értékű tej- és tejtermékek országos marketingjében. A farmerek a francia „Super U” áruházlánc üzleteiben rendszeresen jelen vannak, információkkal segítik a vevőket. Jelenlétükkel, információikkal a mezőgazdaságtól jobbra már elszakadt vásárlók számára közelebb hozzák a termékek mögötti életmódot, és személyesebbé teszik a vásárlást.

Az áruházlánc polcain nem csak „Bleu-Blanc-Coeur” tej és tejtermékek, hanem húsok, tojás, péksütemények és tésztafélék is elérhetőek. A mozgalom az élelmiszerek széles körére kiterjed.

Lehetőségünk nyílt betekinteni a kizárólag Bleu-Blanc-Coeur tej feldolgozására alakult „EDDE” tejfeldolgozó működésébe. A feldolgozó a farmerek tulajdonában van, és különlegessége, hogy az üzemvezetést és minden munkafolyamatot is maguk a tulajdonosok látnak el. Napi 20.000 literes feldolgozó kapacitásukkal a hagyományosnál

Szakmai út Franciaországban

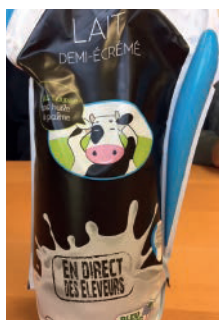
www.vitafort.hu

TEHENEINK EGÉSZSÉGE

A MI EGÉSZSÉGÜNK IS

2,5-szer több omega-3 zsírsavat tartalmazó nyerstejből UHT tejet állítanak elő. A feldolgozó tulajdonosai szintén aktív mark ting munkát végeznek, a kereskedelmi lánc mellett iskolák, óvodák, közintézmények a legnagyobb vevők. A Bleu-Blanc-Coeur mozgalom tagjaként, annak üzleti filozófiáját alkalmazva céljuk, hogy a farmjaik az átadott nyerstejre 0,42 Euro/kg árat érjenek el, és ehhez közel járnak.

Ahonnan egy állati termék elindul: takarmányminőség és állatjólét

A fejőrobotokat érintő hazai beruházások szaporodásával a robotfejés takarmányozási vonatkozásairól is egyre több szó esik. A korábbi szakmai utakhoz hasonlóan a Franciaországban tapasztaltak is visszaigazolják azt a hazai és nemzetközi szakemberek által is tett megállapítást, hogy kiváló minőségű tömegtakarmányok nélkül a termelés és a fejőrobotok hatékonysága jelentősen korlátozott lesz. Az eltérő klíma, üzemméret és munkajogi viszonyok miatt itthon sokkal összetettebb és több kockázatot rejtő feladat a tömegtakarmány termesztes, emellett a tömegtakarmányok emészthető NDF tartalma is jellemzően alacsonyabb az Európa nyugati felében megszokottnál.

Az alacsonyabb abrak arány és a kiváló minőségű tömegtakarmányok ellenére viszont Franciaországban is sok, fejőrobotos telepen kockázatosnak látják a robottáp maximális adagjának jellemzően 55-60. laktációs napnál korábbi időpontra hozását. Ez viszont azt is jelenti, hogy az energiaellátás szempontjából a legkritikusabb, ellést követő időszakban fokozottabb az energia hiányos állapotból eredő anyagforgalmi kockázat. Több szakmai fórumon is elhangzott már,

hogy a robotfejéses technológiánál - annak számtalan előnye és a tehenekre gyakorolt jótékony hatásai mellett - a ketózis kockázat másfél-kétszeresére is nőhet.

Az anyagforgalmi kockázatok csökkentése

A nyugat-európaiaktól a klimatikus viszonyok miatt (is) eltérő tömegtakarmány minőség miatt itthon jellemzően magasabb energia- és fehérje koncentrációval (magasabb abrakarányval), a keményítő ellátásra nagyobb hangsúlyt fektetve készítjük az adagokat. Emiatt a fenti problémák gyakrabban és fokozottabban jelentkezhetnek. Amellett, hogy a Vitafortnál több más, a robotos takarmányozással összefüggő fejlesztés is folyamatban van, a legutóbbi szakmai utunk során meggyőződhattunk a feltárt lenmag etetés (Easylin) robotfejésnél megmutatkozó előnyeiről. Tekintettel arra, hogy az Easylin használata mellett csökkentjük a keményítő koncentrációt, a napi takarmányadagba (robottáp vagy PMR) építésével már a laktáció 21-25. napjára kockázatmentesen elérhető a robottáp maximális napi adagja. Egyben jelentősen csökkentjük a negatív energia mérleggel járó kockázatokat, magasabb laktációs csúcsot érhetünk el, és nem utolsósorban kihasználjuk a lenmag magas omega-3 zsírsav tartalmából eredő szaporodásbiológiai és állategészségügyi előnyöket.

És még egyszer: kapcsolódás a fogyasztókhoz

Miért is fontos az, hogy a takarmányozásban és a termelésben is teret nyerjenek az újszerű megközelítések? Tapasztaljuk, hogy milyen termelési, szaporodásbiológiai és állategészségügyi előnyökkel jár, ha az állományainkat a kiváló szilázsok és szenázsok mellett magas omega-3 zsírsav tartalmú takarmánnyal is etetjük.

Tudjuk, hogy Magyarország a szív- és érrendszeri betegségek előfordulását tekintve az elsők között szerepel a világon. És azt is tudjuk, hogy ez az állapot komplex gondolkodással, a teljes termékpálya és az érintett szervezetek, intézmények, szakmák bevonásával, jól felépített marketinggel minden szereplő számára jövedelmezően is megváltoztatható. Az állati termékek előállításánál ehhez az új szemléletű takarmányozás az egyik legfontosabb lépés. A Vitafort ehhez nyújt megoldásokat, a termékeink kiválasztásakor, fejlesztésekor partner cégeinkkel együtt ezt tartjuk szem előtt.